

În conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1) și ale art. 27 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, Consiliul adoptă următoarea

DECIZIE

Nr. ...

Data: ...

Prin contestația fără număr de înregistrare la emitent din 11.07.2024, înregistrată la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor cu nr. 44200/12.07.2024, formulată de către ... S.R.L., cu sediul în ..., înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. ..., având CUI ..., reprezentată convențional prin Cabinet Avocat ..., cu sediul ales pentru comunicarea actelor de procedură în ..., împotriva prevederilor documentației de atribuire, emisă de către ..., cu sediul în ..., în calitate de autoritate contractantă, în cadrul procedurii simplificată, organizată în vederea atribuirii contractului de achiziție publică având ca obiect „*Modernizarea sistemului de iluminat public prin creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public în comuna ..., județul ...*”, se solicită admiterea contestației și, pe cale de consecință, să se dispună:

- în temeiul prevederilor art. 22 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, suspendarea procedurii de achiziție publică până la soluționarea contestației;

- în temeiul prevederilor art. 26 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 101/2016, obligarea autorității contractante să dispună măsuri de remediere în sensul modificării prevederilor documentației de atribuire contestate și a eliminării cerințelor restrictive;

- în temeiul prevederilor art. 26 alin. (7) din Legea nr. 101/2016, dacă se constată că nu mai pot fi dispuse măsuri de remediere care să permită continuarea legală a procedurii de atribuire, anularea procedurii de atribuire;

- în temeiul prevederilor art. 26 alin. (9) din Legea nr. 101/2016, obligarea autorității contractante la plata cheltuielilor ocazionate de judecarea contestației;

- în temeiul prevederilor art. 19 din Legea nr. 101/2016, accesul la dosarul achiziției publice constituit la Consiliu.

Procedura de soluționare în fața Consiliului s-a desfășurat în scris.

CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR,

asupra cauzei de față, constată următoarele:

Consiliul a fost legal sesizat și este competent, potrivit dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, să soluționeze contestația de față, prin care ... S.R.L. critică prevederile documentației de atribuire.

I. Scurtă prezentare a situației de fapt

În contextul în care intenția contestatorului este să depună o ofertă admisibilă și competitivă, analizând conținutul documentației de atribuire din respectiva procedură de atribuire, a constatat că aceasta conține varii cerințe restrictive, care exced legislației incidente, așa cum se va prezenta, punctual, în cele ce urmează.

II. Motivele de fapt și de drept pentru care se solicită suspendarea procedurii de achiziție publică

Având în vedere toate criticile vizează documentația de atribuire, contestatorul arată că sunt îndeplinite condițiile impuse de prevederile art. 22 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, pentru a se putea dispune suspendarea procedurii de achiziție până la soluționarea contestației, aceasta cu atât mai mult cu cât termenul limită pentru depunerea ofertelor a fost stabilit pentru data de 22.07.2024 și se evocă jurisprudența în cauză.

III. Motivele de fapt și de drept pentru care se solicită modificarea documentației de atribuire, în sensul eliminării cerințelor restrictive

1. Cu referire la cerințele restrictive expuse în Proiectul tehnic de execuție prin care se solicită funcționarea la fluctuații de tensiune 85...305 Vca – se solicită eliminarea acestor cerințe restrictive, având în vedere următoarele aspecte:

Intervalul prevăzut pentru fluctuațiile de tensiune contravine Ordinului ANRE nr. 11/2016, care precizează că tensiunea nominală este $Un = 230 (-15+10\%) V.c.a.$

Cerința criticată favorizează aparatele de iluminat echipate cu drivere LED produse în China, cu consecința restricționării accesului echipamentelor dedicate funcționării pe piața europeană.

Pentru soluționarea acestei critici, se indică în extras cerințele relevante din cuprinsul documentației de atribuire, respectiv din cuprinsul Proiectului tehnic de execuție (publicat în SEAP sub denumirea Lucrarea 74_PTh AFM II-...), astfel cum se regăsesc acestea la pag. 21/130, pag. 38/130, pag. 41/130, pag. 68/130, pag. 77/130 și pag. 80/130 (conform numerotării documentului pdf), care se citează.

Se supune atenției Consiliului faptul că, în România, serviciul de distribuție a energiei electrice este reglementat de către ANRE - Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei. Calitatea energiei este reglementată prin Standardul de performanță pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, emis de ANRE prin Ordinul nr. 11 din 30.03.2016, publicat în Monitorul Oficial.

În continuare se citează art. 24 și art. 25 alin. (1) din acest Standard, precizându-se că se observă că în ipotezele indicate mai sus, plaja de tensiuni acceptată în rețelele de joasă tensiune este cuprinsă între 195,5 - 253 Vca. De asemenea, se arată că Standardul european SR EN 50160/2011 precizează limitele sau valorile caracteristicilor de tensiune care pot fi atinse în fiecare punct de furnizare a energiei electrice din rețeaua de distribuție din Europa, inclusiv România, astfel: $U_n = 230V_{ca} \pm 10\%$ (în plaja 207...253Vca).

În considerarea acestor aspecte, se constată că cerința documentației de atribuire criticată favorizează în mod nepermis aparatele de iluminat echipate cu drivere LED produse în China, comercializate inclusiv în țări în care rețeaua funcționează la tensiune nominală de 110Vca. Păstrând cerința, este restricționat accesul echipamentelor dedicate funcționării pe piața europeană.

În consecință, se solicită restabilirea legalității documentației de atribuire aferentă procedurii în discuție, prin obligarea autorității contractante la eliminarea cerinței de funcționare la fluctuații de tensiune 90-305 Vca și modificarea documentației în sensul de a se prevedea acceptarea funcționării aparatelor de iluminat la o tensiune de $230V_{ca} \pm 10\%$.

Jurisprudențial, în sensul eliminării cerinței și a modificării acesteia în sensul solicitat de contestator, se citează din Deciziile CNSC nr. 1647/C2/1592 din 14.06.2024, nr. 941/C8/825, 830 din 07.05.2021 și nr. 951/C8/813 din 06.05.2022.

În concluzie, pentru argumentele prezentate, se solicită să se dispună obligarea autorității contractante la eliminarea cerinței de funcționare la fluctuații de tensiune 85...305 Vca și acceptarea funcționării aparatelor de iluminat la o tensiune de $230V_{ca} \pm 10\%$

Ca mijloc de probă se invocă Ordinul nr. 11 din 30.03.2016 emis de ANRE privind aprobarea Standardului de performanță pentru serviciul de distribuție a energiei electrice ce definește intervalele privind funcționarea la fluctuații de tensiune.

2. Cu referire la cerința restrictivă de la pag. 33/130 din Proiectul tehnic de execuție privind dimensiunile impuse:

Prin această cerință se impune o specificație tehnică-constructivă, contrar prevederilor Legii nr. 98/2016.

Pentru soluționarea acestei critici, se indică un extras relevant din cuprinsul Proiectului tehnic de execuție, pag. 33/130, cu mențiunea că se solicită eliminarea cerinței privind dimensiunile corpurilor de iluminat ce se regăsesc și în afara acestui extras de la pct. i și de la pag. 68/130.

Contestatorul citează prevederile art. 155 alin. (6) și art. 156 alin. (2) din Legea nr. 98/2016 și menționează că, având în vedere faptul că autoritatea contractantă a solicitat ca dimensiunile aparatelor de iluminat să aibă anumite valori fixe, exacte, se impune a se reține că

documentația de atribuire încalcă prevederile Legii nr. 98/2016 și are drept efect restrângerea concurenței.

Date fiind prevederile legale incidente, nu este permisă solicitarea unor dimensiuni ale corpurilor de iluminat prin indicarea unor valori fixe, stabilite în mod arbitrar, fiind evident că astfel de cerințe conduc la restricționarea accesului a cât mai multor ofertanți și, pe cale de consecință, dovedesc încălcarea dispozițiilor art. 155 alin. (6) din Legea nr. 98/2016.

Totodată, în susținerea prezentei critici se invocă principiul egalității de tratament care figurează la art. 18 alin. (1) primul paragraf din Directiva 2014/24, potrivit căruia autoritățile contractante îi tratează pe operatorii economici în mod egal și fără discriminare și acționează într-o manieră transparentă și proporționată.

Din jurisprudența CJUE și din însăși Directiva se rețin cu precădere două aspecte relevante în speța de față:

- Maniera transparentă - astfel autoritatea contractantă trebuie să acționeze transparent și să detalieze și motiveze alegerea și impunerea unei specificații tehnice - simpla impunere fără motivare încălcând obligația de transparență.

- Maniera proporțională - principiul proporționalității impune autorității să aleagă numai acele cerințe/limitări care să asigure un echilibru între necesitatea autorității contractante și liberul acces la procedură - astfel raportat la speță trebuie să existe o analiză comparativă și justificată prin care să se probeze faptul că se impune necesitatea cerințelor în speță.

Pentru toate considerentele precizate, luând în considerare că asigurarea neîngrădită a accesului operatorilor la achiziție trebuie să prevaleze condiționalităților de ordin tehnic introduse de autoritate în caietul de sarcini, care nu se sprijină pe necesități insurmontabile, precum și în vederea respectării principiului tratamentului egal, se consideră necesară eliminarea cerințelor restrictive precizate.

Jurisprudențial, în sensul susținerii sale, contestatorul indică Decizia CNSC nr. 915/C3/630 din 05.05.2021, rămasă definitivă prin Decizia nr. 411 din 23.06.2022, pronunțată de Curtea de Apel ..., în cadrul dosarului nr. 236/32/2022, din care citează.

3. Cu referire la cerința privind dispensorul din sticlă de minim 8 mm – se solicită eliminarea cerinței, având în vedere următoarele aspecte:

Cerința este restrictivă și de natură a avantaja anumiți producători/ofertanți.

Pentru a facilita demersul identificării cerințelor criticate în cadrul prezentei secțiuni, contestatorul indică paginile din cadrul Proiectului tehnic de execuție, în cuprinsul cărora se regăsesc cerințele criticate, astfel: pag. 34, 68 și 77 din 130.

Precum se constată din extrasele redată mai sus, prin cerința referitoare la dispersorul din sticlă de 8 mm, s-a impus o specificație tehnică - constructivă, contrar prevederilor Legii nr. 98/2016.

Se solicită Consiliului să rețină că atât timp cât se demonstrează îndeplinirea cerinței privind indicele de protecție IK10 solicitat, grosimea dispersorului din sticlă nu este relevantă.

Se amintesc dispozițiile art. 155 alin. (6) din Legea nr. 98/2016 și se invocă principiul egalității de tratament care figurează la articolul 18 alin. (1) primul paragraf din Directiva 2014/24, potrivit căruia autoritățile contractante îi tratează pe operatorii economici în mod egal și fără discriminare și acționează într-o manieră transparentă și proporționată.

Precum s-a ilustrat și în cadrul criticii dezvoltată la punctul anterior, din jurisprudența CJUE și din însăși Directivă, se rețin cu precădere două aspecte relevante în speța de față: maniera transparentă și maniera proporțională.

Pentru toate considerentele precizate, luând în considerare că asigurarea neîngrădită a accesului operatorilor la achiziție trebuie să prevaleze condiționalităților de ordin tehnic introduse de autoritate în caietul de sarcini, care nu se sprijină pe necesități insurmontabile, precum și în vederea respectării principiului tratamentului egal, se consideră necesară eliminarea cerințelor restrictive precizate.

Ca mijloc de probă, se prezintă un tabel cu aparate de iluminat ale unor producători consacrați pe piața europeană care folosesc dispersor din sticlă cu grosimi ale dispersorului mai mici față de valoarea minimă solicitată.

Astfel, contestatorul conchide prin a preciza că, în lipsa unor norme/standarde care obligă la echiparea compartimentului optic cu piese din anumite materiale și de o anumită grosime, cerința prin care se solicită ofertarea unor aparate cu dispersor din sticlă de minim 8 mm este restrictivă și se impune a fi eliminată.

În susținerea celor solicitate în cadrul prezentei critici, se invocă, cu titlu de jurisprudență: Deciziile CNSC nr. 1647/C2/1592 din 14.06.2024, nr. 1252/C3/1299 din 11.06.2021 și nr. 1495/C4/1435 din 30.06.2023, din care se citează.

4. Cu referire la cerința privind compartimentul accesorii electrice, prin care s-a prevăzut că nu trebuie să fie permisă deschiderea acestuia pentru operații de mentenanță – se solicită eliminarea cerinței restrictive, având în vedere următoarele aspecte:

Cerința este restrictivă și este de natură a avantaja anumiți producători/ofertanți.

Cerința este în totală opoziție cu cerința din aceeași documentație de atribuire prin care s-a prevăzut că se solicită *„acces facil la compartimentul optic și aparataj.”*

Cerința deschiderii cu sau fără unelte a acestui compartiment nu prezintă relevanță din perspectiva performanței sistemului de iluminat.

Pentru soluționarea acestei critici, se indică extrasele relevante din cuprinsul Proiectului tehnic de execuție în cadrul cărora pot fi regăsite cerințele contestate, astfel pag. 34, 68 și 77 din 130.

Notă: Extrasele redată mai sus sunt exemplificative, urmând ca la soluționarea prezentei critici să fie avut în vedere faptul că se solicită eliminarea cerinței restrictive privind accesul la compartimentul accesorii electrice de la nivelul întregii documentații.

Precum s-a indicat încă din debutul prezentei secțiuni, cerința în discuție confirmă faptul că aceasta nu este corelată cu documentația de atribuire, în ansamblu, fiind în contradicție cu cerința intitulată „*acces facil la compartimentul optic și aparataj*”.

În soluționarea acestei critici se invocă argumentele prezentate anterior referitoare la impunerea nejustificată a unor specificații tehnice constructive, precum și jurisprudența consacrată prin Decizia CNSC nr. 951/C8/813 din 06.05.2022, rămasă definitivă prin Decizia nr. 411 din 23 iunie 2022, pronunțată de Curtea de Apel ..., în cadrul dosarului nr. 236/32/2022, din care se citează.

De asemenea, tot cu titlu de jurisprudență, se invocă considerentele reținute de CNSC în cuprinsul Deciziei nr. 1495/C4/1435 din 30.06.2023, citate.

Nu în ultimul rând, ca mijloc de probă, se prezintă un tabel cu aparate de iluminat ale unor producători consacrați pe piața europeană care folosesc sistem de închidere/deschidere fără unelte ce permit un acces ușor asupra aparatului de iluminat în cazul intervențiilor de mentenanță sau service.

Pentru toate considerentele precizate, luând în considerare că asigurarea neîngrădită a accesului operatorilor la achiziție trebuie să prevaleze condiționalităților de ordin tehnic introduse de autoritate în caietul de sarcini, care nu se sprijină pe necesități insurmontabile, precum și în vederea respectării principiului tratamentului egal, contestatorul apreciază necesară eliminarea cerințelor restrictive precizate în cadrul prezentei secțiuni.

5. Cu referire la cerința privind închiderea compartimentului accesorii electrice care să nu se facă cu cleme, ci doar cu șuruburi – se solicită eliminarea cerinței, aceasta fiind una restrictivă pentru următoarele argumente:

Cerința este una restrictivă și este de natură a avantaja anumiți producător/ofertanți.

Cerința este în totală opoziție cu cerința „*Acces facil la compartimentul optic și aparataj*”.

Pentru soluționarea acestei critici, se indică extrasele relevante din cuprinsul Proiectului tehnic de execuție în cadrul cărora pot fi regăsite cerințele contestate, astfel: pag. 34 și 68 din 130.

În soluționarea acestei critici se invocă argumentele prezentate anterior referitoare la impunerea nejustificată a unor specificații tehnice

constructive, precum și jurisprudența consacrată prin Decizia CNSC nr. 951/C8/813 din 06.05.2022, rămasă definitivă prin Decizia nr. 411 din 23 iunie 2022, pronunțată de Curtea de Apel ..., în cadrul dosarului nr. 236/32/2022, citată la punctul anterior, prin care, în esență, Consiliul a reținut că impunerea unei astfel de cerințe are ca scop doar restricționarea participării în procedura de atribuire a operatorilor economici.

Autoritatea contractantă trebuie să impună cerințe care să privească finalitatea urmărită, nu și modalitatea în care se ajunge la respectiva finalitate, impunându-se a se lăsa la latitudinea operatorilor economici modul în care va fi închis compartimentul accesorii electrice.

În susținerea solicitării de a se dispune admiterea criticii, se invocă extrase din jurisprudență relevantă în cauză, respectiv din Deciziile CNSC nr. 1495/C4/1435 din 30.06.2023 și nr. 1647/C2/1592 din 14.06.2024.

6. Cu referire la cerința privind compartimentul accesorii electrice care să nu fie prevăzut cu dispozitiv pentru menținerea capacului în poziția „Deschis” – se solicită eliminarea cerinței, în considerarea următoarelor argumente:

Cerința este una restrictivă și de natură să avantajeze anumiți producători/ofertanți.

Cerința criticată se regăsește prevăzută în cadrul Proiectului tehnic de execuție la pag. 68, citată.

În ceea ce privește această cerință, se invocă faptul că, din jurisprudența CJUE și din Directiva nr. 2014/24, referitor la principiul egalității de tratament, s-a reținut că autoritățile contractante îi tratează pe operatorii economici în mod egal și fără discriminare și acționează într-o manieră transparentă și proporțională. Cât privește maniera proporțională, aceasta impune, în sarcina autorității contractante să aleagă numai acele cerințe care să asigure un echilibru între necesitatea autorității contractante și liberul acces la procedură.

Cu alte cuvinte, se apreciază că se constată că nu există o justificare prin care să fie demonstrată necesitatea impunerii cerinței de a oferi corpuri de iluminat al căror compartiment de accesorii să nu fie prevăzut cu dispozitiv pentru menținerea capacului în poziția deschis.

În soluționarea acestei critici se invocă argumentele prezentate anterior, la punctele 3, 4, 5, precum și jurisprudența consacrată prin Decizia CNSC nr. 951/C8/813 din 06.05.2022, rămasă definitivă prin Decizia nr. 411 din 23 iunie 2022, pronunțată de Curtea de Apel ..., în cadrul dosarului nr. 236/32/2022, Consiliul dispunând că impunerea unei astfel de cerințe are ca scop doar restricționarea participării în procedura de atribuire a operatorilor economici.

Jurisprudențial, se invocă și se citează considerentele reținute de CNSC în Deciziile nr. 1647/C2/1592 din 14.06.2024 și nr. 1495/C4/1435 din 30.06.2023.

7. Cu referire la cerința restrictivă privind compartimentul optic care nu trebuie să permită deschiderea sa pentru operații de mentenanță, fără utilizare de scule – se solicită eliminarea cerinței, în considerarea următoarelor argumente:

Cerința este una restrictivă și de natură să avantajeze anumiți producători/ofertanți.

Cerința este în totală opoziție cu cerința din cuprinsul aceleiași documentații de atribuire, care prevede inclusiv că se solicită „*Acces facil la compartimentul optic și aparataj*”.

Cerința se regăsește la nivelul Proiectului Tehnic de Execuție, pag. 69/130 și are următoarea formă:

Totodată, cerința se regăsește în aceeași formă și la pag. 69 și 78.

În mod similar argumentelor prezentate la critica nr. 3 și 4, contestatorul indică un tabel cu aparate de iluminat ale unor producători consacrați pe piața europeană, care folosesc sistem de închidere/deschidere fără unelte, ce permit un acces ușor asupra aparatului de iluminat în cazul intervențiilor de mentenanță sau service.

Pentru toate considerentele precizate la punctele la care au fost dezvoltate criticile nr. 3-6, luând în considerare că asigurarea neîngrădită a accesului operatorilor la achiziție trebuie să prevaleze condiționalităților de ordin tehnic introduse de autoritate în caietul de sarcini, care nu se sprijină pe necesități insurmontabile, precum și în vederea respectării principiului tratamentului egal, se consideră necesară eliminarea cerințelor restrictive precizate.

Jurisprudențial, se invocă Deciziile CNSC nr. 1495/ C4/1435 din 30.06.2023 și nr. 1647/C2/1592 din 14.06.2024, din care se citează.

8. Cu privire la cerința privind alimentarea plăcii LED care să nu fie făcută prin conectori rapizi – se solicită eliminarea cerinței, având în vedere următoarele argumente:

Cerința este restrictivă și de natură să avantajeze anumiți producători/ofertanți.

Cerința se regăsește impusă prin Proiectul tehnic de execuție, la pag. 35, 69 și 78, citate.

Ca o chestiune prealabilă, se precizează faptul că cerințele solicitate în vederea calificării și selecției operatorilor economici reprezintă, în esență, o rezultată a complexității și anvergurii viitorului contract, în sensul că autoritățile contractante vor elabora mai întâi caietul de sarcini cu specificațiile tehnice, după care vor fixa condițiile pe care cei interesați de procedură urmează să le îndeplinească pentru a putea face față obligațiilor contractuale.

Pentru soluționarea acestei critici, se învederează Consiliului ca fiind aplicabilă jurisprudența invocată anterior, respectiv Decizia CNSC nr. 951/C8/813 din 06.05.2022, rămasă definitivă prin Decizia nr. 411 din 23 iunie 2022, pronunțată de Curtea de Apel ..., în cadrul dosarului nr. 236/32/2022, Consiliul dispunând că impunerea unor astfel de cerințe

are ca scop doar restricționarea participării în procedura de atribuire a operatorilor economici

De asemenea, ca o confirmare a faptului că cerința criticată în cadrul prezentei secțiuni este una restrictivă, contestatorul indică și considerente reținute de CNSC într-o speță similară, în cadrul căreia a fost contestată o cerință identică, respectiv Deciziile CNSC nr. 1495/C4/1435 din 30.06.2023 și nr. 1647/C2/1592 din 14.06.2024.

9. Cu privire la cerința restrictivă privind numărul de LED-uri și lentila: maxim 36 LED-uri și modul 2x3 (pentru corpuri de 30W), maxim 48 LED-uri și modul 2x4 (pentru corpuri de 45W), se vor folosi maxim 6 module LED – se solicită eliminarea cerinței, în considerarea următoarelor motive:

Cerința este una restrictivă și de natură să avantajeze anumiți producători/ofertanți, precum reiese din cuprinsul pag. 35, 69, 72, 78 și 82, citate.

În sensul susținerii sale, contestatorul indică și dispozițiile art. 155 alin. (6) din Legea nr. 98/2016, citate, iar pentru soluționarea acestei critici se învederează Consiliului ca fiind aplicabilă jurisprudența invocată anterior, respectiv Decizia CNSC nr. 951/C8/813 din 06.05.2022, rămasă definitivă prin Decizia nr. 411 din 23 iunie 2022, pronunțată de Curtea de Apel ..., în cadrul dosarului nr. 236/32/2022, Consiliul dispunând că impunerea unor astfel de cerințe are ca scop doar restricționarea participării în procedura de atribuire a operatorilor economici.

În lipsa unei justificări de natură tehnică, funcțională, nu se poate exclude propunerea unor elemente similare.

Jurisprudențial, în sensul susținerii sale, contestatorul indică și citează din Deciziile CNSC nr. 915/C3/630 din 05.05.2021, nr. 1495/C4/1435 din 30.06.2023 și nr. 1287/C10/1185 din 09.06.2024, rămasă definitivă prin Decizia nr. 436 din 08 august 2023, pronunțată de Curtea de Apel Suceava în cadrul dosarului 486/39/2023.

10. Cu privire la cerința privind managementul termic care se va realiza prin utilizare de striatii sau decupaje pe exteriorul aparatului – se solicită eliminarea cerinței

Cerința este una restrictivă și de natură să avantajeze anumiți producători/ofertanți.

Cerința în discuție se regăsește prevăzută în cadrul Proiectului Tehnic de Execuție la pag. 35, 69 și 79, citate.

Se face precizarea faptului că, în lipsa unei justificări de natură tehnică, funcțională, nu se poate exclude propunerea unor elemente similare.

Consiliul poate constata că scopul organizării prezentei proceduri de atribuire este modernizarea sistemului de iluminat public stradal din aria de competență a autorității contractante, motiv pentru care, aplicând prevederile art. 156 și art. 156 din Legea nr. 98/2016, autoritatea contractantă ar fi trebuit să se limiteze doar la formularea acelor

specificații tehnice prin care să fie descrisă obiectiv necesitatea sa, astfel încât să nu fie restricționată concurența datorită abundenței de detalii constructive din caietul de sarcini.

Totodată, se evocă dispozițiile art. 20 alin. (2) și art. 31 din H.G. nr. 395/2016, precum și art. 155 alin. (6) din Legea nr. 98/2016, citate.

Suplimentar, în sensul susținerii sale, contestatorul indică un tabel cu aparate de iluminat ale unor producători consacrați pe piața europeană care folosesc management termic fără utilizare de striatii sau decupaje pe exteriorul aparatului.

Jurisprudențial, se invocă considerentele de la nivelul Deciziilor CNSC nr. 951/C8/813 din 06.05.2022 și nr. 1647/C2/1592 din 14.06.2024, din care se citează.

11. Cu referire la cerința prin care s-a specificat că nu se acceptă conector tip baionetă în interiorul compartimentului accesorii electrice. Se vor folosi doar conectori cu eliberare rapidă cu grad înaltă de protecție - se solicită eliminarea cerinței

Cerința este una restrictivă și de natură să avantajeze anumiți producători/ofertanți.

Cerința în discuție se regăsește impusă în cadrul Proiectului tehnic de execuție la pag. 34, 69-70 și 79.

De interes pentru achizitor, în opinia contestatorului, este faptul că aparatele de iluminat să fie realizate conform normelor tehnice din domeniu, inclusiv a standardelor aplicabile.

În condițiile acestea, cerința minimală amintită, contravine prevederilor art. 156 alin. (2) din Legea nr. 98/2016, citat.

Prin această cerință, s-a impus o specificație tehnică - constructivă, contrar prevederilor Legii nr. 98/2016, modul de construcție/parametrii constructivi ai aparatului de iluminat, motiv pentru care se solicită admiterea contestației, cu consecința obligării autorității contractante la eliminarea cerinței restrictive.

În susținerea temeiniciei criticii formulată de contestator și a necesității de a se dispune eliminarea cerinței, se invocă considerentele reținute de CNSC în Decizia nr. 1495/ C4/1435 din 30.06.2023 și Decizia nr. 1647/C2/1592 din 14.06.2024.

12. Cu privire la cerința privind prezentarea de rapoarte care să ateste conformitatea cu regulamentele 2017/1369, 2019/2020, 2019/2015, 2021/340, 2021-341 ale Uniunii Europene – se solicită eliminarea cerinței

Se învederează că cerința în discuție se regăsește în cuprinsul Proiectului Tehnic de execuție, la pag. 37, 76, 85, citate.

Preliminar, se precizează că acestea sunt regulamente care stabilesc cadrul de punere în aplicare a anumite directive, fiind aplicate statelor membre și nu aparatelor de iluminat, motiv pentru care se solicită eliminarea acestei cerințe.

Totodată, se supunem atenției Regulamentul (UE) 2019/2020 al Comisiei din 1 octombrie 2019 de stabilire a cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile surselor de lumină și dispozitivelor de comandă separate în temeiul Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 244/2009, (CE) nr. 245/2009 și (UE) nr. 1194/2012 ale Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/TXT/?uri=CELEX:32019R2020>).

În acest sens, este indubitabil că nu poate fi prezentat un raport de testare pentru un aparat de iluminat când cerințele din regulament fac referire la cerințelor de proiectare ecologică.

De interes pentru achizitor, în opinia contestatorului, este faptul că aparatele de iluminat să fie realizate conform normelor tehnice din domeniu, inclusiv a standardelor aplicabile.

Solicitarea de a se dispune eliminarea cerinței prin care s-a impus prezentarea de rapoarte care să ateste conformitatea cu anumite regulamente, este susținută și confirmată la nivel jurisprudențial de considerentele Deciziilor CNSC nr. 1647/C2/1592 din 14.06.2024 și nr. 1495/C4/1435 din 30.06.2023, din care se citează.

13. Cu referire la cerințele privind sursele de alimentare electronice (driver) – se solicită eliminarea acestora, întrucât sunt specifice unui produs specific

Concret, cerințele solicitate pentru sursele de alimentare electronice (driver) corespund unui singur produs, fără a se prezenta intervale ale valorilor și fără a se accepta specificații similare. În lipsa unor mențiuni prin care să se stipuleze că sunt acceptate produse cu specificații care se situează înăuntrul unui anumit interval, respectiv în lipsa mențiunii că se acceptă produse cu specificații similare celor solicitate de autoritate, documentația de atribuire este una restrictivă și nelegală, fiind elaborată cu încălcarea prevederilor art. 155 din Legea nr. 98/2016.

În continuare, contestatorul citează caracteristicile solicitate prin caietul de sarcini și, sub formă tabelară, se prezintă extrase respective comparativ cu cele ale produsului unic ce îndeplinește aceste cerințe, respectiv driverul Xi LP 65W 0.3 - 1.05A S1 TWE I175 produs de Philips.

Solicitarea de a se dispune reformularea cerințelor indicate mai sus este susținută și confirmată la nivel jurisprudențial de considerentele Deciziei CNSC nr. 1647/C2/1592 din 14.06.2024, din care se citează.

14. Cu privire la cerința privind sursele LED (modul LED), acestea sunt specifice unui produs specific (LED produs doar de un anumit producător).

Similar celor expuse la punctul 13, se constată că inclusiv cerința privind sursele LED relevă faptul că, în fapt, cerințele solicitate corespund unui singur produs, nefiind prezentate intervale ale valorilor sau faptul că se acceptă specificații similare.

Cerințele restrictive se regăsesc la pag. 18-19/27 din caietul de sarcini, citate.

Pentru demonstrare, se prezintă în continuare, sub formă tabelară, extrase din cerințele din fișele tehnice prezentare în cadrul caietului de sarcini, comparativ cu specificațiile tehnice ale produsului unic ce îndeplinește aceste cerințe, respectiv LED-urile Luxeon 5050 produse de Lumileds.

Solicitarea contestatorului de a se dispune reformularea cerințelor indicate mai sus este susținută și confirmată la nivel jurisprudențial de considerentele Deciziei CNSC nr. 1647/C2/1592 din 14.06.2024, din care se citează.

15. Cu privire la cerințele prin care au fost solicitați anumite categorii de specialiști

Preliminar, se supune atenției Consiliului cerințele relevante din documentația de atribuire, respectiv cerințele de la nivelul caietului de sarcini:

„3. Resurse umane disponibile și utilajele necesare pentru realizarea contractului

Executantul trebuie să asigure alocarea resurselor umane calificate și suficiente numeric pentru îndeplinirea contractului în termenul asumat. Pentru realizarea activităților încă din proiectului, sunt necesare următoarele domenii de expertiză și specializări: 2 (doi) electricieni autorizați ANRE min. IIIA, III B, 1 (un) RTE, 6 (șase) electricieni calificați, 1 (un) responsabil SSM, 1 (un) inginer Calculatoare și tehnologia informației cu studii superioare absolvite cu diplomă de licență în domeniul Inginerie energetică, 1 (un) tehnician sisteme de telecomunicațiilor și control acces.”

Cerința a fost prevăzută și la nivelul Proiectului tehnic de execuție, la pag. 88/130: *„Executantul trebuie să asigure alocarea resurselor umane calificate și suficiente numeric pentru îndeplinirea contractului în termenul asumat. Pentru realizarea activităților în cadrul proiectului, sunt necesare următoarele domenii de expertiză și specializări: 2 (doi) electricieni autorizați ANRE min. IIIA, IIIB, 1 (un) RTE, 6 (șase) electricieni calificați, 1 (un) responsabil SSM, 1 (un) inginer Calculatoare și tehnologia informației cu studii universitare de master în domeniul Inginerie energetică, 1 (un) tehnician sisteme de telecomunicațiilor și control acces, 2 (doi) auditori energetici autorizați Clasa I Electroenergetic.”*

Totodată, în cuprinsul documentației se regăsesc și următoarele cerințe restrictive: *„Sarcinile și responsabilitățile specialiștilor:*

9.1.1. Rol expert: Manager de proiect/Reprezentant al executantului

Autorizarea și exercitarea dreptului de practica: persoană cu studii superioare tehnice, posesoare a unui atestat ANRE min. IIIB.

Sarcini și responsabilități în cadrul proiectului:

- asigură comunicarea cu partenerii din cadrul proiectului și respectarea obligațiilor contractuale.

9.1.2. Rol expert: Șef de șantier:

Autorizarea și exercitarea dreptului de practică: persoană cu studii superioare tehnice, posesoare a unui atestat ANRE min. IIIB”.

Pornind de la cerințele documentației redată în extras mai sus, se constată că, dată fiind durata de implementare a proiectului, dar și numărul de echipamente necesare, cerința privind resursele umane solicitate este una nejustificată și care are un vădit caracter restrictiv.

Susținerea anterioară a contestatorului se justifică prin faptul că autoritatea contractantă solicită: șase electricieni calificați, minim un inginer calculatoare și tehnologia informației, minim un tehnician sisteme de telecomunicații și control acces, minim doi auditori energetici autorizați Clasa I Electroenergetic.

Totodată, se apreciază că Atestatele ANRE solicitate sunt superioare celor necesare demontării/montării aparatelor de iluminat și sistemul de telegestiune, IIB este suficient și acoperitor, motiv pentru care se solicită modificarea cerinței în sensul de a se accepta prezentarea atestatului tip IIB.

Un alt aspect care confirmă caracterul nelegal al documentației este faptul că, inițial, apare lista cu domeniile de expertiză și specializări, iar mai apoi sunt adăugați și alți specialiști, împrejurare ce conferă caracterul de cerință restrictivă celei prin care se adaugă alți specialiști.

„9.1.7. Rol expert: Inginer Calculatoare și tehnologia informației cu studii universitare de master în domeniul Inginerie Energetică

Autorizarea și exercitarea dreptului de practică: persoană cu studii tehnice, absolventă de studii/cursuri autorizate, recunoscute la nivel național/internațional, în domeniul Calculatoarelor și tehnologia calculatoarelor, inclusiv master în domeniul Inginerie Energetică

Sarcini și responsabilități în cadrul proiectului:

x proiectează și coordonează direct activitatea de construire, parametrizare și de exploatare a sistemelor electrice și a echipamentelor pentru transmiterea de semnale de telecomunicații terestre sau aeriene (sistem dimare/telegestiune, gestionare inteligentă, drivere cu comunicare Near Field Communication (NFC) sau comunicare în câmp apropiat, bazate pe identificarea prin frecvență radio RFID ce permit dispozitivelor să comunice între ele prin atingere sau apropiere).

9.1.8. Rol expert: Tehnician sisteme telecomunicațiilor și control acces

Autorizarea și exercitarea dreptului de practică: persoană absolventă de studii/cursuri autorizate, recunoscute la nivel național/internațional, în domeniul stemelor de telecomunicații. sistemelor de detecție, control acces

x controlează funcționarea tehnică a echipamentelor pentru transmiterea de semnale de telecomunicații terestre sau aeriene (sistem dimare/telegestiune. gestionare inteligentă, drivere cu comunicare Near Field Communication (NFC) sau comunicare în câmp apropiat, bazate pe identificarea prin frecvență radio RJTL) ce permit dispozitivelor să comunice între ele prin atingere sau apropiere).”

Date fiind particularitățile contractului, se consideră că un singur inginer poate acoperi sarcinile și responsabilitățile solicitate. Se apreciază că Specializările solicitate pentru ambele roluri au un caracter restrictiv, nefiind justificată solicitarea acestora.

Referitor la cerința 1 (un) inginer Calculatoare și tehnologia informației cu studii universitare de master în domeniul Inginerie energetică, se constată că cerința este una restrictivă, întrucât pentru această categorie de inginer este suficientă și acoperitoare doar prezentarea diplomei de licență.

Potrivit art. 178 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, autoritatea contractantă are dreptul de a stabili cerințe privind capacitatea tehnică și profesională care sunt necesare și adecvate pentru a se asigura că operatorii economici dețin resursele umane pentru a executa contractul de achiziție publică.

În sensul susținerii sale, contestatorul citează prevederile art. 3 din Instrucțiunea 1/2017, astfel: *„(1) Sintagma «personalul ce va realiza efectiv activitățile care fac obiectul contractului ce urmează a fi atribuit» se referă la experții/personalul-cheie ce răspund(e) de realizarea efectivă a proceselor de execuție aferente implementării respectivului contract, calificarea, experiența profesională și/sau modul de organizare influențând, în mod direct, calitatea rezultatului ce trebuie atins prin contractul în cauză, această categorie de personal nefiind considerată criteriu de calificare și selecție în raport cu operatorul economic ce este candidat/ofertant în procedura de atribuire”.*

Cât timp acest personal nu face parte din personalul ce va realiza efectiv activitățile care fac obiectul contractului ce urmează a fi atribuit, se apreciază că se impune admiterea criticii.

Prin cerințele stabilite, autoritatea contractantă nu are dreptul de a restricționa în mod artificial concurența, în cauza pendinte neexistând nicio justificare pentru calificarea *„studii universitare de master în domeniul Inginerie energetică”*, fiind suficientă calificarea *„studii superioare absolvite cu diplomă de licență în domeniul Inginerie energetică”*.

În acest sens, se arată faptul că absolvirea studiilor universitare de master nu oferă autorității contractante niciun avantaj sau folos practic, fiind o cerință menită să restricționeze participarea la procedura de atribuire.

Susținerile anterioare ale contestatorului sunt susținute de jurisprudența pronunțată în spețe cu elemente de similaritate, dintre care, se redă cu titlu de exemplu, extrase din Deciziile CNSC nr. 1647/C2/1592 din 14.06.2024 și nr. 951/C8/813 din 06.05.2022.

16. Cu privire la Fișele tehnice

Contestatorul învederează Consiliului inclusiv următorul aspect care confirmă susținerile anterioare ale sale referitoare la faptul că documentația de atribuire aferentă prezentei proceduri a fost întocmită în mod deficitar. Astfel, din ansamblul înscrisurilor puse la dispoziția operatorilor economici prin publicarea acestora în SEAP prin anunțul de participare simplificat nr. .../04.07.2024, se constată că în cuprinsul documentației se regăsesc prevederi care contravin rigorilor legale,

sugestiv în acest sens fiind, spre exemplu, faptul că, prin caietul de sarcini a fost solicitat ca propunerea financiară să cuprindă următoarele:

*„1. formularul de ofertă (formularul nr. 4); lipsa formularului de ofertă reprezintă lipsa ofertei, respectiv lipsa actului juridic de angajare în contract;
2. centralizatorul cu lucrările executate de asociați, subcontractanți;
3. centralizatorul cheltuielilor pe obiectiv (formularul F1);
4. centralizatorul cheltuielilor pe categorii de lucrări, pe obiecte (formularul F2);
5. listele cu cantitățile de lucrări, pe categorii de lucrări (formularul F3);
6. listele cu cantitățile de utilaje și echipamente tehnologice, inclusiv dotări (formularul F4);
7. fișele tehnice ale utilajelor și echipamentelor tehnologice inclusiv dotări (formularul F5).”*

Or, Fișele tehnice ale utilajelor se impun a fi prezentate la nivelul propunerii tehnice, întrucât aceasta este etapa în care se verifică și se evaluează corespondența specificațiilor tehnice raportat la prevederile documentației de atribuire.

Concluzionând, ... S.R.L. solicită C.N.S.C. admiterea contestației și, pe cale de consecință, să se dispună:

- în temeiul prevederilor art. 22 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, suspendarea procedurii de achiziție publică până la soluționarea contestației;

- în temeiul prevederilor art. 26 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 101/2016, obligarea autorității contractante să dispună măsuri de remediere în sensul modificării prevederilor documentației de atribuire contestate și a eliminării cerințelor restrictive;

- în temeiul prevederilor art. 26 alin. (7) din Legea nr. 101/2016, dacă se constată că nu mai pot fi dispuse măsuri de remediere care să permită continuarea legală a procedurii de atribuire, anularea procedurii de atribuire;

- în temeiul prevederilor art. 26 alin. (9) din Legea nr. 101/2016, obligarea autorității contractante la plata cheltuielilor ocazionate de judecarea contestației;

- în temeiul prevederilor art. 19 din Legea nr. 101/2016, accesul la dosarul achiziției publice constituit la Consiliu.

Prin adresa nr. 6620/12.08.2024, înregistrată la CNSC cu nr. 51576/13.08.2024, ... transmite punctul său de vedere cu privire la contestația formulată de către ... S.R.L., precizând următoarele:

1. Cu referire la cerința privind resursele umane disponibile - 1 (un) inginer Calculatoare și tehnologia informației cu studii universitare de master în domeniul Inginerie energetică (sau echivalent);

Autoritatea contractantă a avut în vedere că prin proiect se vor executa *„Lucrările de modernizare a sistemului de iluminat public constau în înlocuirea corpurilor de iluminat existente cu corpuri de iluminat cu tehnologie LED, echipate cu drivere inteligente și integrarea a corpurilor de iluminat într-un sistem de telegestiune.*

Rol expert: Inginer Calculatoare și tehnologia informației cu studii universitare în domeniul Inginerie Energetică

Autorizarea și exercitarea dreptului de practică: persoană cu studii tehnice, absolventă de studii/cursuri autorizate, recunoscute la nivel național/internațional, în domeniul Calculatoarelor și tehnologia calculatoarelor, inclusiv master în domeniul Inginerie Energetică

Sarcini și responsabilități în cadrul proiectului:

- proiectează și coordonează direct activitatea de construire, parametrizare și de exploatare a sistemelor electrice și a echipamentelor pentru transmiterea de semnale de telecomunicații terestre sau aeriene [sistem dimare/telegestiune, gestionare inteligentă, drivere cu comunicare Near Field Communication (NFC) sau comunicare în câmp apropiat, bazate pe identificarea prin frecvență radio RFID ce permit dispozitivelor să comunice între ele prin atingere sau apropiere].

- planifică și coordonează direct construcția și exploatarea sistemelor electronice, electrice și de telecomunicații mai sus menționate.

- organizează și stabilește sistemele de control pentru a monitoriza performanță și siguranță ansamblurilor și sistemelor electrice și electronice mai sus menționate.”

Ca și exemplu practic, se prezintă, sub formă tabelară competențele Licență vs. Masterat.

Cerința în cauza se corelează cu cerința privind „standardul ISO/IEC 27001” care prezintă procesul de management al riscului ce implică personal, procese și sisteme IT, oferind astfel o abordare holistică a securității informației. ISO/IEC 27001 este un standard recunoscut la nivel internațional și este publicat de Organizația Internațională pentru Standardizare (ISO) și de Comisia Electrotehnică Internațională (IEC). Standardul specifică cerințele pentru implementarea și menținerea unui ISMS eficient, pentru a proteja față de cauzele principale ale riscurilor de securitate a informației. Organizațiile care obțin certificarea ISO/IEC 27001 își întăresc capacitatea de a se proteja împotriva atacurilor cibernetice și ajută la prevenirea accesului nedorit la informații sensibile sau confidențiale. Standardul ISO/IEC 27001 este destinat tuturor tipurilor de informații, indiferent de forma acestora.

Față de aceste aspecte, absolvirea unor studii universitare de licență, nu este suficientă și acoperitoare față de necesitatea autorității contractante.

2. Referitor la cerința Cod CAEN obligatoriu autorizat în domeniile de activitate: 4652 - Comerț cu ridicata de componente electronice și de telecomunicații, 4321 - Lucrări de instalații electrice.

Autoritatea contractantă a avut în vedere obiectul contractului. Acestea sunt domenii de activitate pentru care ofertantul trebuie să facă dovada autorizării.

4321- Lucrări de instalații electrice este legată de activitatea de montaj, cerință care se corelează cu cerința privind autorizarea ANRE.

[https://www.coduricaen.ro/4321-lucrări-de-instalații-electrice:](https://www.coduricaen.ro/4321-lucrări-de-instalații-electrice)

Cod CAEN 4321 Lucrări de instalații electrice

Această clasă include lucrările de instalații electrice în toate tipurile de clădiri și lucrările de geniu civil: instalații (cablaje) electrice și de armături electrice, instalații (cablaje) pentru telecomunicații, instalații (cablaje) pentru rețele de calculatoare și televiziune prin cablu, inclusiv cu fibre optice, antene satelit, sisteme de iluminat, alarme de semnalizare a incendiilor, alarme antiefracție, iluminat stradal și semnalizatoare electrice, sisteme de iluminat al pistelor din aeroporturi.

<https://www.coduricaen.ro/4652-comerț-cu-ridicata-de-componente-și-echipamente-electronice-și-de-telecomunicații>

Cod CAEN 4652 Comerț cu ridicata de componente și echipamente electronice și de telecomunicații

Această clasă include comerțul cu ridicata al lămpilor și tuburilor electronice, al dispozitivelor semiconductoare, al microcipurilor și circuitelor integrate, al circuitelor imprimate, al casetelor audio și video neînregistrate, al dischetelor, al discurilor magnetice și optice (CD-uri, DVD) și al echipamentelor telefonice și de comunicații.

<https://www.contzilla.ro/despre-caen-ce-este-importanta-ce-faci-daca-derulezi-activități-fără-să-ai-Caen-activ/>

„Orice companie are un singur obiect principal de activitate căruia îi corespunde un singur cod CAEN, care este declarat la constituire în actul constitutiv.

Acesta este codul prevăzut în actul constitutiv și tipărit pe certificatul de înregistrare.

Pe lângă codul principal, o entitate trebuie să treacă în actul constitutiv și potențialele coduri pentru activități secundare.

Dacă s-a omis să se treacă un cod nu este însă o problemă atât de mare, fiindcă actul constitutiv se poate actualiza ulterior, dar acest lucru implică anumite costuri la ONRC.

De aceea, este bine ca de la început să fie planificate cât mai bine viitoarele activități.

Atenție! Vă aducem astfel în atenție o lege poate mai puțin cunoscută: Legea nr. 12/1990 - protejarea populației împotriva unor activități de producție, comerț sau prestări de servicii ilicite care a fost republicată în 2014.”

Această lege prevede o serie de fapte ce reprezintă activități de producție, comerț sau prestări de servicii ilicite și constituie contravenții, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât să fie considerate, potrivit legii penale, infracțiuni.

3. Referitor la cerința prin care se impune prezentarea Licenței A.N.R.E. (Minim Atestat tip „C2B”)

Ofertanții vor respecta Ordinul ANRE 45/2016, Anexa nr. 6. Astfel, ofertanții vor trebui să fie atestați pentru executarea rețelelor electrice de iluminat public aeriene sau subterane, deținând un atestat minim C2B. Este corectă solicitarea din documentația de atribuire.

Competențele atestatelor ANRE de tip C2B

Nivelul de tensiune nominală: ($U = 0,4 \text{ kV} \div 110 \text{ kV}$)

Atestatul de tip C2B acordă competență de execuție:

- Instalații electrice exterioare/ interioare aferente incintelor/ clădirilor civile,
- Instalații electrice exterioare/ interioare aferente incintelor/ clădirilor industriale,
- Branșamente electrice aeriene și subterane, monofazate și trifazate, la tensiune nominală de 0,4 kV,
- Instalație de racordare la joasă tensiune destinată alimentării cu energie electrică a unui singur loc de consum, executată din rețeaua de joasă tensiune sau tabloul/ cutia de distribuție a postului de transformare,
- Executare, verificare, măsurare prize de pământ, instalații de legare la pământ și de paratrăsnet aferente clădirilor civile și industriale și în rețelele electrice de distribuție,
- Lucrări de mentenanță la corpurile de iluminat stradal pietonal și rutier, temporar festiv și ornamental sau ornamental festiv, racordate la instalațiile electrice publice, cu respectarea prevederilor art. 54 din regulamentul de atestare a societăților comerciale,
- Linii electrice aeriene și/ sau subterane, cu tensiuni nominale de 0,4 kV $\div$ 110 kV,
- Posturi de transformare de medie tensiune (puncte de alimentare, puncte de conexiuni), inclusiv celulele aferente,
- Instalații de utilizare,
- **Rețele electrice de iluminat public aeriene și/ sau subterane,**
- Rețele electrice de alimentare cu energie electrică a ansamblurilor de locuințe,
- Fir de gardă cu fibră optică inclusă pe LEA de 110 kV.
- Instalații de cabluri de fibră optică pentru transmitere de semnal,
- Instalații electrice de curenți slabi (circuite secundare),
- **Instalații de comandă, control și protecții prin rele,**
- Baterii staționare de acumulatori, instalații electrice de compensare a factorului de putere,
- Măsurarea rezistenței de izolație și continuitate circuite, măsurarea rezistenței de contact la PT,
- **Verificări și încercări ale echipamentelor și instalațiilor electrice, de înaltă, medie și joasă tensiune, aferente rețelelor electrice de distribuție și posturilor de transformare.**

Conform proiectului realizat în conformitate cu prevederile din Ghidul de Finanțare din 28 mai 2020 a Programului privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public, emitent Ministerul mediului, apelor și pădurilor, publicat în Monitorul Oficial nr. 471 din 3 iunie 2020, „Sistemul

de telegestiune va avea posibilitatea de a monitoriza consumul de energie și va genera rapoarte care vor ajuta la verificarea economiei de energie produsă, va monitoriza starea echipamentului și parametrii acestuia și va avea posibilitatea de integrare ulterioară a altor corpuri în aceeași platformă de operare.”

Dat fiind implementarea sistemului de telegestiune, rețeaua de iluminat va fi alimentată permanent și nu va mai funcționa după programele clasice.

Sistemul de telegestiune va avea posibilitatea de a monitoriza consumul de energie și va genera rapoarte care vor ajuta la verificarea economiei de energie produsă, va monitoriza starea echipamentului și parametrii acestuia și va avea posibilitatea de integrare ulterioară a altor corpuri în aceeași platformă de operare.

4. Referitor la cerința prin care se impune prezentarea autorizației ca Auditor Energetic clasa II Electroenergetic pentru persoana juridică, precum și cerința prin care se impun (doi) auditori energetici autorizați Clasa I Electroenergetic

Se reiterează faptul, că proiectul este realizat în conformitate cu prevederile din Ghidul de Finanțare din 28 mai 2020 a Programului privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public, emitent Ministerul mediului, apelor și pădurilor, publicat în Monitorul Oficial nr. 471 din 3 iunie 2020 și că *„Sistemul de telegestiune al iluminatului asigură alocarea cantității exacte de energie la locul necesar și în momentul necesar. La fel de important, managementul rețelei de iluminat oferă o monitorizare în timp real a oricărei schimbări petrecute în interiorul rețelei, reducând pierderile și furturile de energie, oferind în același timp optimizări ale scenariilor de mentenanță.”*

Totodată, se solicită a se avea în vedere prevederile din același Ghid de Finanțare din 28 mai 2020, conform cărora se solicită *„audit energetic al obiectivului de investiție, însoțit de raport de audit, elaborat sau verificat de un auditor energetic atestat de ANRE, în original sau în copie certificată «conform cu originalul»;* se va depune și o copie certificată conform cu originalul a atestatului auditorului care a elaborat/verificat auditul energetic” și *„audit energetic la finalizarea investiției, la depunerea ultimei cereri de decontare, în copie certificată «conform cu originalul»;* (Audit energetic al obiectivului de investiție, însoțit de raport de audit, elaborat sau verificat de un auditor energetic atestat de către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, în original sau în copie certificată «conform cu originalul»; este depusă la dosar și copia certificată «conform cu originalul» a atestatului auditorului care a elaborat/verificat auditul energetic.)”

5. Referitor la cerința prin care se impune intervenția în 48 de ore la sediul beneficiarului.

În cauza operează: „Norme privind lucrările de intervenții în caz de avarii - Operatorii economici, societățile comerciale, asociațiile de proprietari, persoane fizice care au în proprietate sau în administrare rețele de distribuție sau canalizare sunt obligate să execute, în cel mult 48 de ore, remedierea avariilor sau deranjamentelor apărute la rețelele proprii de distribuție.”

A se vedea:

<https://primariabuzau.ro/wp-content/uploads/2019/12/Anexa-nr.-1-Regulament-avize-și-acorduri.pdf>

[http://www.luduș.ro/portal/mureș/luduș/portal.nsf/43164D2BF0057389C2257DC70033C480/\\$FILE/Norme%20cerere%20PERMIS%20DE%20INTERVENTIE %202020x.pdf](http://www.luduș.ro/portal/mureș/luduș/portal.nsf/43164D2BF0057389C2257DC70033C480/$FILE/Norme%20cerere%20PERMIS%20DE%20INTERVENTIE%202020x.pdf)

https://doc.pmb.ro/monitorul_oficial/2020/martie_2020/HCGMB_102.pdf.

6. Referitor la cerința prin care se impune implementarea sistemului SR EN 50001:2019 / ISO 50001:2018.

Se solicită a se avea în vedere prevederile din Ghidul de Finanțare din 28 mai 2020 a Programului privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public, din care se citează Obiectivul, scopul și indicatorii de performanță ai Programului – pct. 1-4.

ISO 50001:2018 (SR EN ISO 50001:2019 - standard român) specifică cerințele pentru un sistem de management al energiei și se poate implementa în orice tip de organizație, indiferent de mărime, structură, produse sau servicii oferite, fiind aplicabil activităților controlate de organizație care influențează performanța energetică. Aplicarea standardului ISO 50001 în două organizații similare poate fi diferită însă în funcție de contextul organizațional.

Scopul declarat al standardului este acela de a îmbunătăți continuu performanța energetică, inclusiv eficiența energetică, a utilizării energiei și a consumului de energie. Prin îmbunătățirea performanței energetice și reducerea costurilor asociate energiei și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, organizațiile devin mai competitive, contribuind la reducerea efectelor schimbărilor climatice globale și la pilonul mediu înconjurător al dezvoltării durabile. Alte rezultate așteptate ale implementării sistemului de management al energiei sunt îmbunătățirea fiabilității și utilizarea crescută a surselor regenerabile de energie.

Abordarea prin performanță energetică (concept legat de eficiența energetică, utilizarea energiei și de consumul de energie) promovată de ISO 50001 are ca rezultat obținerea unor rezultate eficiente și măsurabile în timp prin luarea în considerare a indicatorilor de performanță (IPE) și nivelurile de referință ale energiei (NRE).

ISO 50001 promovează implementarea principiului de leadership și adoptarea gândirii pe bază de risc. Managementul de vârf care are responsabilitatea globală trebuie să sublinieze importanța

managementului energiei prin comunicare și implicare a angajaților (prin instruire, motivare, recunoașterea meritelor, premiere sau participare). Prin acțiunile de abordare a riscurilor și oportunităților identificate în legătură cu contextul său, organizația poate anticipa scenarii și consecințe potențiale și poate trata efectele nedorite înainte de apariție, respectiv poate exploata avantajele potențiale și rezultate benefice.

De asemenea, standardul pune accent pe efectuarea unei analize energetice care constă în identificarea tipurilor de energie, evaluarea utilizării energiei și a energiei utilizate pentru a determina zonele de utilizare semnificativă a energiei (UȘE) și a identifica oportunitățile de îmbunătățire a performanței energetice.

ISO 50001, structurat după Ciclul PDCA („*Plan-Do-Check-Act*”), promovează adoptarea abordării pe bază de proces pentru documentarea, implementarea și îmbunătățirea eficace a sistemului de management al energiei. Abordarea procesuală presupune definirea și gestionarea sistematică a tuturor proceselor din organizație și a interacțiunilor dintre procese în scopul îndeplinirii obiectivelor organizației conform cu politica energetică.

Standardul EN ISO 50001:2018 (SR EN ISO 50001:2019 - standard român) a adus modificări importante față de ediția precedentă, structura sa și terminologia adoptată fiind în conformitate cu Anexa SL a Directivelor ISO - Structura de nivel înalt (High Level Structure), ceea ce face mult mai ușoară integrarea cu alte sisteme de management (mediu, calitate, etc).

SR EN ISO 50001:2019

Sisteme de management al energiei.

Acest standard specifică cerințele pentru stabilirea, implementarea, menținerea și îmbunătățirea unui sistem de management al energiei (SME). Scopul urmărit este de a da posibilitatea unei organizații să realizeze, printr-o abordare metodică, îmbunătățirea continuă a performanței energetice și a SME.

Sistem de management al energiei & Auditor intern conform SR EN ISO 50001:2019 și SR EN ISO 19011:2018

Obiective

- cunoașterea cerințelor și dobândirea de către cursanți a abilităților de aplicare a standardului SR EN ISO 50001:2019 „Sisteme de management al energiei. Cerințe și ghid de utilizare” și dobândirea de către cursanți a abilităților de aplicare a acestora;

- obținerea competențelor pentru auditul sistemului de management al energiei (SME).

Grup țintă

- Manageri executivi

- Reprezentanți ai managementului pentru SME

- Membrii ai echipei de management al energiei

- Șefi de departamente/ compartimente

- Auditori/alt personal implicați în implementarea și funcționarea SMC/SMM în vederea integrării cu SME

Competențe dobândite

- Stabilirea sistemelor și proceselor necesare pentru îmbunătățirea performanței energetice a unei organizații

- Coordonarea planificării în domeniul managementului energiei

- Documentarea Sistemului de management al energiei

- Implementarea SME

- Realizarea auditului intern

- Coordonarea analizei efectuate de către management și îmbunătățirea SME.

Așa cum s-a arătat și mai sus, se solicită în cadrul programului *„audit energetic al obiectivului de investiție, însoțit de raport de audit, elaborat sau verificat de un auditor energetic atestat de ANRE, în original sau în copie certificată «conform cu originalul»;* se va depune și o copie certificată conform cu originalul a atestatului auditorului care a elaborat/verificat auditul energetic;” și *„audit energetic la finalizarea investiției, la depunerea ultimei cereri de decontare, în copie certificată «conform cu originalul»;* (Audit energetic al obiectivului de investiție, însoțit de raport de audit, elaborat sau verificat de un auditor energetic atestat de către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, în original sau în copie certificată «conform cu originalul»; este depusă la dosar și copia certificată «conform cu originalul» a atestatului auditorului care a elaborat/verificat auditul energetic.)”

7. Referitor la cerința privind funcționarea la fluctuații de tensiune 85...305 Vca, se solicită eliminarea cerinței deoarece contravine ordinului ANRE nr. 11/2016, care precizează că tensiunea nominală este $U_n = 230 (-15A+10\%) \text{ V.c.a.}$

Fluctuațiile de tensiune sunt des întâlnite, indiferent de furnizorul sau distribuitorul de energie electrică.

Aceste fluctuații nu au de a face cu mențiunea că *„în România serviciul de distribuție a energiei electrice este reglementat de către ANRE - Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei. Calitatea energiei este reglementată prin Standardul de performanță pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, emis de ANRE prin Ordinul nr. 46/2021 privind aprobarea Standardului de performanță pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.”* Aceasta este o reglementare care impune un standard în distribuție și nu poate fi corelată cu cazurile în care nu poate fi împiedicată apariția fluctuațiilor de tensiune, se poate preveni defectarea sau distrugerea dispozitivelor cu ajutorul unor echipamente bine alese. Există numeroase motive pentru care apar fluctuații de energie, iar unele dintre ele nu pot fi controlate sau prevăzute: fenomene meteorologice extreme, precum o furtună puternică sau canicula din timpul verii, trasee electrice subdimensionate, probleme pe traseul circuitelor electrice. Fluctuațiile de tensiune pot

afecta fiecare dispozitiv electronic, iar efectele pot diferi în funcție de amplitudinea fluctuației și de echipament. Spre exemplu, unele echipamente sunt construite pentru a rezista la anumite variații de tensiune pentru o scurtă perioadă de timp, dar dacă valoarea fluctuează prea mult, există riscul ca dispozitivele să fie avariate permanent. Față de aceste aspecte, se impune stabilirea unui interval.

8. Cu referire la cerința privind dispersorul din sticlă de minim 8mm, se solicită eliminarea cerinței deoarece este considerată restrictivă și de natură să avantajeze anumiți producători/ofertanți

Dispersorul de sticlă are rolul protecției și etanșării aparatului. A fost ales materialul constructiv sticla securizată, având în vedere avantajele comportării în timp. Cerința nu este restrictivă, producătorii consacrați de aparate de iluminat folosind dispersoare din sticlă securizată. Cerința este în corelație cu celelalte cerințe enumerate, cerințele fiind cumulative, după cum urmează: Corpuri de iluminat care vor fi folosite pentru reabilitarea iluminatului public vor îndeplini următoarele cerințe tehnice minime: Compartimentul optic echipat cu dispersor din sticlă clară, plană, securizată, de minim 8mm.

Pentru o mai bună înțelegere a cerinței, compartimentul optic echipat cu sticlă clară, plană, securizată de minim 8mm, are rol de etanșeizare și protecție (care va asigura rezistența la șoc minim solicitată).

În calitatea sa de producător de corpuri LED, contestatorul poate ajusta produsele sale conform cerințelor impuse chiar de el. (IK10)

9. Cu referire la cerința privind compartimentul accesorii electrice care nu trebuie să permită deschiderea sa pentru operații de mentenanță, se solicită eliminarea cerinței deoarece este considerată restrictivă și de natură să avantajeze anumiți producători/ofertanți.

Autoritatea contractantă a apreciat că accesul la acest compartiment de persoane neautorizate poate provoca electrocutarea. Ca și exemple, cutiile de puncte de aprindere, cutiile de distribuție a energiei sau alte astfel de cutii care conțin echipamente și circuite electrice, nu sunt prevăzute cu cleme de deschidere rapidă și facilă, ci doar cu diverse sisteme/chei speciale, închideri securizate sau mai dificil de deschis. Accesul la compartimentul de accesorii ale aparatului de iluminat, unde se regăsesc circuitele electrice, ar trebui obligatoriu să nu fie facil deschiderii de către orice persoană, existând pericol de electrocutare.

Pentru operațiile de mentenanță nu este necesar accesul în compartimentul accesorii. Mentenanța la un aparat de iluminat cu LED-uri presupune, conform standardelor Europene în domeniul iluminatului public, curățarea de praf a compartimentului optic, degajarea crengilor din imediata apropiere a aparatelor de iluminat, îndepărtarea oricăror corpuri străine ce se afla pe aparatul de iluminat (cuiburi de păsări, etc).

Compartimentul pentru accesorii trebuie să respecte gradul de protecție înșușit de corp, iar modul de prindere duce de cele mai multe ori la pierderea etanșeității, implicit la pierderea gradului de protecție solicitat.

Se impune utilizarea de scule/unelte/dispozitive specializate, împiedicându-se astfel intervențiilor persoanelor neautorizate atât pe stâlp, cât și în eventualitatea în care corpurile fac obiectul înlocuirii în perioada de garanție, având în vedere dotarea cu echipamente programabile a corpurilor de iluminat.

10. Cu referire cerința privind închiderea compartimentul accesorii electrice care să nu se facă cu cleme, ci doar cu șuruburi, se solicită eliminarea cerinței deoarece este considerată restrictivă și de natură să avantajeze anumiți producători/ofertanți

Autoritatea contractantă a apreciat că accesul la acest compartiment de persoane neautorizate poate provoca electrocutarea. Ca și exemple, cutiile de puncte de aprindere, cutiile de distribuție a energiei sau alte astfel de cutii care conțin echipamente și circuite electrice, nu sunt prevăzute cu cleme de deschidere rapidă și facilă, ci doar cu diverse sisteme/chei speciale, închideri securizate sau mai dificil de deschis. Accesul la compartimentul de accesorii ale aparatului de iluminat, unde se regăsesc circuitele electrice, ar trebui obligatoriu să nu fie facil deschiderii de către orice persoană, existând pericol de electrocutare.

Pentru operațiile de mentenanță nu este necesar accesul în compartimentul accesorii. Mentenanța la un aparat de iluminat cu LED-uri presupune, conform standardelor Europene în domeniul iluminatului public, curățarea de praf a compartimentului optic, degajarea crengilor din imediata apropiere a aparatelor de iluminat, îndepărtarea oricăror corpuri străine ce se află pe aparatul de iluminat (cuiburi de păsări, etc).

Compartimentul pentru accesorii trebuie să respecte gradul de protecție înșușit de corp, iar modul de prindere duce de cele mai multe ori la pierderea etanșeității, implicit la pierderea gradului de protecție solicitat.

Se impune utilizarea de scule/unelte/dispozitive specializate, împiedicându-se astfel intervențiilor persoanelor neautorizate atât pe stâlp, cât și în eventualitatea în care corpurile fac obiectul înlocuirii în perioada de garanție, având în vedere dotarea cu echipamente programabile a corpurilor de iluminat.

11. Cu referire la cerința privind compartimentul accesorii electrice care să nu fie prevăzut cu dispozitiv pentru menținerea capacului în poziția „Deschis”, se solicită eliminarea cerinței deoarece este considerată restrictivă și de natură să avantajeze anumiți producători/ofertanți

Accesul la acest compartiment de persoane neautorizate poate provoca electrocutarea. Ca și exemple, cutiile de puncte de aprindere,

cutiile de distribuție a energiei sau alte astfel de cutii care conțin echipamente și circuite electrice nu sunt prevăzute cu cleme de deschidere rapidă și facilă, ci doar cu diverse sisteme/chei speciale, închideri securizate sau mai dificil de deschis. Accesul la compartimentul de accesorii ale aparatului de iluminat, unde se regăsesc circuitele electrice, ar trebui obligatoriu să nu fie facil deschiderii de către orice persoană, existând pericol de electrocutare.

Nu se acceptă închideri ale compartimentului accesorii electrice de tip „clemă”. Compartimentul pentru accesorii trebuie să respecte gradul de protecție însoțit de corp, iar modul de prindere în cleme duce de cele mai multe ori la pierderea etanșeității, implicit la pierderea gradului de protecție solicitat.

Pentru compartimentele corpului se impune utilizarea de scule/unelte/dispozitive specializate, împiedicându-se astfel intervențiilor persoanelor neautorizate atât pe stâlp, cât și în eventualitatea în care corpurile fac obiectul înlocuirii în perioada de garanție, având în vedere dotarea cu echipamente programabile a corpurilor de iluminat.

Pentru operațiile de mentenanță nu este necesar accesul în compartimentul accesorii. Mentenanța la un aparat de iluminat cu LED-uri presupune, conform standardelor Europene în domeniul iluminatului public, curățarea de praf a compartimentului optic, degajarea crengilor din imediata apropiere a aparatelor de iluminat, îndepărtarea oricăror corpuri străine ce se află pe aparatul de iluminat (cuihuri de păsări, etc).

12. Referitor la cerința privind alimentarea plăcii LED care să nu fie făcută prin conectori rapizi, se solicită eliminarea cerinței deoarece este considerată restrictivă și de natură să avantajeze anumiți producători/ofertanți

Un element de iluminat LED separat este format dintr-un LED, o lentilă și un PCB. Plăcile pentru LED-uri acționează ca o bază pe care, de fapt, este fixată sursa de lumină. Carcasa LED-ului este atașată la placă, unde și alimentarea este furnizată. Pentru a elimina căldura care apare în timpul funcționării LED-urilor, se folosesc plăci speciale care au o bază metalică cu conductivitate termică ridicată. Pentru funcționarea eficientă a LED-urilor, procesul de eliminare a căldurii este foarte important. Managementul termic vizează transmiterea căldurii de la componente la zone mai puțin critice, cum ar fi radiatoarele. Sub acest aspect, conectorul este o componentă critică. Spre deosebire de lămpile cu incandescență convenționale, LED-urile nu emit căldură în spațiul înconjurător, ci o conduc în direcția de la joncțiune până la radiatorul din carcasa LED. Prin urmare, procesul de eliminare a căldurii este mai complex și mai specific. Calea de disipare a căldurii constă din numeroase rezistențe termice: „joncțiune - radiator de carcasă”, „radiator de carcasă - placă cu circuite imprimate”, „placă de circuite imprimate - radiator”, „radiator - mediu”. Ca urmare, utilizarea LED-urilor este asociată cu o mare probabilitate de creștere excesivă a

temperaturii joncțiunii, care afectează în mod direct viața, fiabilitatea și performanța luminoasă.

Se păstrează cerința, din necesitatea eliminării riscuri.

13. Referitor la cerința privind numărul de LED-uri și lentilă: maxim 36 LED-uri și modul 2x3 (pentru corpuri de 30W), maxim 48 LED-uri și modul 2x4 (pentru corpuri de 45W), se vor folosi maxim 6 module LED, se solicită eliminarea cerinței deoarece este considerată restrictivă și de natură să avantajeze anumiți producători/ofertanți

Cerința privind numărul de leduri este corelată cu cerința privind „eficiența luminoasă” la nivel de aparat/corp de iluminat de minim 160 lm/W. Se păstrează cerința de maxim 36 LED-uri pentru corpuri de 30W și de maxim 48 LED-uri pentru corpuri de 45W. Nu vor fi acceptate aparate de iluminat ce utilizează tehnologie COB. Cerința nu este restrictivă, fiind identificate foarte multe modele ale producătorilor consacrați.

14. Referitor la cerința privind managementul termic care se va realiza prin utilizare de striatii sau decupaje pe exteriorul aparatului, se solicită eliminarea cerinței deoarece este considerată restrictivă și de natură să avantajeze anumiți producători/ofertanți

Diodele care emit lumină de mare putere (LED-uri de mare putere) pot fi de 350 miliwați sau mai puternice într-un singur LED. Cea mai mare parte a energiei într-un LED este convertit în căldură, mai degrabă decât lumina (aproximativ 70% de căldură și 30% lumină). Dacă această căldură nu poate fi disipată, LED-urile strălucesc la temperaturi foarte ridicate. Acest lucru nu numai scade eficiența, dar, de asemenea, scurtează durata de viață a LED-ului. Prin urmare, managementul termic al LED-urilor de mare putere este un domeniu esențial de cercetare și dezvoltare. Este necesar să se limiteze temperatura de racordare a unei valori care asigură durata de viață dorită.

Transfer termic

Pentru a menține o temperatură scăzută a stratului de blocare care menține puterea ridicată a unui LED, trebuie luată în considerare orice posibilitate de îndepărtare a căldurii de la LED-uri. Conducta de căldură (reducere), îndepărtarea căldurii prin aer (convecție) și radiații sunt cele trei posibilități de transfer termic. De obicei, LED-urile sunt încapsulate într-o rășină transparentă, care este un conductor de căldură rău. Aproape toate de căldură generate este trecut prin partea din spate a cipului. Căldura este generată de tranziția p-n prin energie electrică care nu a fost transformată în lumină utilă. Acesta ajunge la punctul de lipire prin intermediul unei distanțe lungi de la punctul de conectare, punctul de lipire la placa de circuit și placa de circuit la chiuveta de căldură și este apoi direcționat către atmosfera mediului extern.

Temperatura stratului de barieră este mai scăzută dacă impedanța termică este mai mică sau temperatura ambiantă este mai mică. Pentru a maximiza intervalul de temperatură utilizabil pentru o anumită

performanță a pierderii, rezistența totală la căldură de la punctul de racordare la mediu trebuie minimizată.

Valorile rezistenței la căldură variază foarte mult în funcție de materialul și componentele adiacente. De exemplu, RJC (strat de barieră termică de rezistență la locuințe) variază de la 2,6°C/W la 18°C/W, în funcție de producătorul LED-ului. Rezistența termică a materialului de conductivitate termică (de asemenea, TIM: material de interfață termică) variază, de asemenea, în funcție de tipul de material selectat. Gueying TIMs sunt epoxidice, pastă termică, adeziv și lot. Leduri de mare putere sunt adesea montate pe plăci de circuit de metal de bază (MCPCBs) atașat la un radiator. Căldura a trecut prin placa de modul metalic și radiatorul care conduce căldura este apoi disipat prin convecție și radiații. În plus față de proiectarea și proiectarea corpului de răcire, uniformitatea suprafeței și calitatea fiecărei componente, presiunea, suprafața de contact, tipul de material de conduită termică și grosimea acestuia sunt parametrii pentru rezistența la căldură sau de răcire ce a condus prin îndepărtarea de căldură.

Răcire pasivă

Factorii de răcire pasivă pentru gestionarea eficientă a căldurii LED-uri de mare putere sunt:

Conductor termic: este utilizat în mod normal pentru a conecta condus la bord și bord la radiator. Utilizarea unui conductor termic poate optimiza în continuare de ieșire de căldură.

Radiatorul: Chiuvete de căldură contribuie în mod semnificativ la îndepărtarea de căldură. Acesta funcționează ca un conductor care direcționează căldură de la sursa de LED-ul la mediu exterior. Chiuvete de căldură pot deduce energie în trei moduri: conductivitate termică (reducere: transfer de căldură în interiorul sau de la un solid la altul), convecție (transfer de căldură de la un solid la un fluid în mișcare, pentru cele mai multe aplicații LED-ul este Fluidul aerului înconjurător) sau radiații (transfer termic a două corpuri de diferite temperaturi de suprafață prin radiații de căldură).

Material: Conductivitatea termică a materialului care alcătuiește radiatorul afectează în mod direct performanța de pierdere a conductivității termice. În mod normal, aluminiul este utilizat din cauza valorii foarte bune pentru bani. În cazul cooler-elor plate, cupru este adesea folosit, în ciuda prețului ridicat de achiziție. Materiale noi includ termoplastice, care sunt utilizate atunci când cerințele de disipare a căldurii sunt mai mici decât în mod normal (de exemplu, de multe ori în cerințele de acasă) sau forme complexe în procesul de turnare spray face sens. Soluțiile de grafit au adesea un transfer de căldură mai eficient (nu conductivitate termică) decât cupru la o greutate mai mică decât aluminiu. Grafit este considerat o soluție de răcire exotice și este mai scump. Conductele de căldură pot fi, de asemenea, adăugate la coolere din aluminiu sau cupru pentru a reduce rezistența la dispersie.

Formă: Transferul de căldură are loc pe suprafață cooler-ului. Prin urmare, chiuvete de căldură ar trebui să fie proiectate pentru a avea o suprafață mare. Acest lucru poate fi realizat prin utilizarea unui număr mare de coaste fine sau prin lărgirea radiatorului în sine. Deși o suprafață mai mare duce la o mai bună performanță de răcire, trebuie să existe spațiu suficient între coaste pentru a crea o diferență considerabilă de temperatură între coasta de răcire și aerul înconjurător. În cazul în care coastele sunt prea aproape, aerul între poate avea aproape aceeași temperatură, astfel încât nici un transfer de căldură nu are loc.

Textură: Radiația termică a cooler-elor este o funcție de textură de suprafață, în special la temperaturi mai înalte. O suprafață pictată are un nivel de emisie mai mare decât o suprafață luminoasă, nevopsită. Efectul este cel mai notabil pentru coolere superficiale, în cazul în care aproximativ o treime din căldură este disipată de radiații. În plus, o suprafață de contact netedă optimă permite utilizarea unei paste de conductivitate termică mai subțire, care reduce rezistența la căldură dintre radiator și sursa LED. Pe de altă parte, anodizarea sau gravura reduce, de asemenea, rezistența termică.

Metoda de instalare: Fixarea corpurilor de răcire cu șuruburi sau pene este deseori mai bună decât clipurile convenționale, conductorul termic sau banda. Pentru transferul de căldură între sursele de LED-ul de peste 15 wați și coolere LED, se recomandă să se utilizeze un material de înaltă căldură care efectuează interfață (TIM), care are o rezistență la căldură peste interfața de mai puțin de 0,2 K/W. În prezent, metoda cea mai comună utilizată este un material de schimbare de fază, care se aplică la temperatura camerei sub formă de o pernă solidă, dar apoi convertește într-un lichid gelatinos gros, de îndată ce se ridică de mai sus 45 °C.

15. Referitor la cerința prin care nu se acceptă conector tip baionetă în interiorul compartimentului accesorii electrice. Se vor folosi doar conectori cu eliberare rapidă cu grad înalt de protecție, se solicită eliminarea cerinței deoarece este considerată restrictivă și de natură să avantajeze anumiți producători/ofertanți

Utilizarea conectorului baionetă nu este justificată pentru protecția personalului care realizează mentenanță, deoarece mentenanța corpurilor de iluminat presupune curățarea corpurilor și nu intervenții asupra acestora. Intervenția asupra corpurilor de iluminat se realizează doar în condiții stricte de securitate și acces în instalații electrice implicit prin deconectarea rețelei de iluminat de la sursa de alimentare cu energie electrică. Mentenanța la un aparat de iluminat cu LED-uri presupune, conform standardelor europene în domeniul iluminatului public, curățarea de praf a compartimentului optic, degajarea crengilor din imediata apropiere a aparatelor de iluminat, îndepărtarea oricăror corpuri străine ce se afla pe aparatul de iluminat (cuiburi de păsări, etc).

Având în vedere complexitatea unui corp de iluminat cu sursă LED, remedierea unor nefuncționalități (LED, Driver, echipamente programabile, etc.) presupune ca intervențiile în corpurile de iluminat să se desfășoare on-site.

16. Referitor la cerința privind prezentarea de rapoarte care să ateste conformitatea cu regulamentele 2017/1369, 2019/2020, 2019/2015, 2021/340, 2021-341 ale Uniunii Europene

S-au solicitat prezentarea de rapoarte (nu poate fi acceptată declarația pe proprie răspundere în acest sens) care să ateste conformitatea cu: REGULATION (EU) 2017/1369, COMMISSION REGULATION (EU) 2019/2020, COMMISSION DELEGATED REGULATION (EU) 2019/2015, COMMISSION DELEGATED REGULATION (EU) 2021/340, COMMISSION DELEGATED REGULATION (EU) 2021/341.

După o scurtă documentare <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2017/1369/oj>, se observa „*Regulation (EU) 2017/1369 of the European Parliament and of the Council of 4 July 2017 setting a framework for energy labelling and repealing Directive 2010/30/EU (Text with EEA relevance.)*”

Label2020 este o inițiativă internațională finanțată de Comisia Europeană prin programul Orizont 2020 și coordonată de Agenția Austriacă pentru Energie pentru 15 state membre ale Uniunii Europene și Marea Britanie. Label2020 oferă informații și instrumente eficiente pentru a sprijini consumatorii, comercianții cu amănuntul și toate celelalte părți interesate în timpul tranziției către noile etichete.

Pentru sursele de lumină, noua etichetă energetică va fi introdusă la 1 septembrie 2021.

Despre implementarea în România

Direcția Eficiență Energetică este autoritate competentă pentru aplicarea legislației cadru, naționale și europene, privind normele de etichetare a produselor cu impact energetic: Legea nr. 121 din 18 iulie 2014 privind eficiența energetică și regulamentele Uniunii Europene.

Se prezintă Obligațiile producătorilor și revânzătorilor

https://europa.eu/youreurope/business/product-requirements/labels-markings/energy-labels/index_ro.htm#

Toate produsele care necesită etichete energetice trebuie înregistrate în baza de date EPREL înainte de a putea fi vândute pe piața UE.

Autoritatea contractantă susține că cerința nu este restrictivă, fiind identificate foarte multe modele ale producătorilor consacrați.

17. Referitor la cerințe privind sursele de alimentare electronice (driver), acestea sunt specifice unui produs specific (driver produs doar de un anumit producător)

În calitatea sa de producător de corpuri LED, contestatorul poate ajusta produsele sale conform cerințelor impuse chiar de el, din moment

ce și el folosește drivere PHILIPS și același tip de LED-uri din clasa 5050 LUXEON (companie din grupul PHILIPS).

Se indică un alt producător, ale cărui drivere le poate folosi, ca și producător, contestatorul - Osram.

Astfel, cerința nu este restrictivă, fiind identificate foarte multe modele ale producătorilor consacrați.

18. Referitor la cerințe privind sursele LED (modul LED), acestea sunt specifice unui produs specific (LED produs doar de un anumit producător)

Autoritatea contractantă precizează ca nu înțelege critica, din moment ce și contestatorul folosește același tip de LED-uri din clasa 5050 LUXEON (companie din grupul PHILIPS). Se face chiar mențiunea că *„Totodată, astfel cum am precizat, anexă, drept mijloc de probă, fișa tehnică a produsului unic ce îndeplinește aceste cerințe, respectiv LED-urile Luxeon 5050 produse de producătorul Lumileds.”*

În calitatea sa de producător de corpuri LED, contestatorul poate ajusta produsele sale conform cerințelor impuse chiar de el.

Astfel, cerința nu este restrictivă, fiind identificate foarte multe modele ale producătorilor consacrați.

19. Cu referire la cerința privind grad de protecție IP67

Autoritatea contractantă citează din Decizia CNSC nr. 563/C1/331 din 18.03.2021 și precizează că, în calitatea sa de producător de corpuri LED, contestatorul oferă pentru produsele sale IP67.

20. În fișele tehnice aferente corpurilor de iluminat se solicită o eficiență luminoasă la nivel de sursă luminoasă led de minim 172 lm/W, la nivel de aparat/corp de iluminat de minim 160 lm/W

Pentru îndeplinirea cerinței, s-a solicitat ca ofertanții să prezinte în cadrul propunerii tehnice un raport de testare fotometrică emis de un laborator acreditat, din care să reiasă valoarea solicitată a eficienței luminoase la nivel de aparat/corp de iluminat.

21. Referitor la cerința privind certificarea ENEC

Autoritatea contractantă precizează că orice referire la mărci, denumiri, branduri, va fi citită însoțită de mențiunea *„sau echivalent”*. Cerința privind ENEC sau European Norms for Electrical Compliance consemnează Conformitatea cu Normele Electrice Europene ale produselor electrice și face aprecieri cu privire la certificarea ENEC a produselor.

Din punct de vedere legal, marca ENEC îndeplinește cerințele Regulamentului 765/2008 și Decizia 768/2008 / CE, adoptată de Consiliu European. Această marcă certifică faptul că produsele au fost aprobate de către Uniunea Europeană sau de către o altă autoritate ce prezintă siguranță în exploatare și vine în completarea marcajului CE, care este o declarație pe proprie răspundere.

Regulamentul CE nr. 765/2008 al Parlamentului European impune cerințe de acreditare și de supraveghere a pieței în ceea ce privește

comercializarea produselor și stabilește o politică comunitară în domeniul acreditării.

În domeniul produselor de iluminat, Asociația Europeană pentru Certificarea Produselor Electrice a introdus și schema ENEC+, care evaluează designul și performanța produselor de iluminat, inclusiv LED-urile. Schema ENEC+ completează schema ENEC prin verificarea independentă a siguranței și a performanței. Sistemul ENEC+ poate reduce, de asemenea, necesitatea unor teste de performanță separate, ca parte a procesului de achiziție, deoarece testarea ENEC+ acoperă, în general, toate elementele de specificație inițială.

Concluzie: ENEC este o marcă europeană care demonstrează conformitatea cu standardele europene (EN), în principal legate de siguranță/securitate electrică. România nu este listată ca parte a unei asemenea scheme de certificare a conformității, dar are însă, ca membru EU și a comunității de standardizare europeană (CEN), obligația respectării acestor standarde. Conformitatea cu standardele și normele europene fiind îndeplinită, de o terță parte acreditată RENAR, în măsură să certifice conformitatea produselor cu standardele europene.

22. Referitor la cerința privind LM-79-08

Cerința se referă la măsurători fizice, de putere, fotometrice și luminoase ale produselor de iluminat, respectiv IES LM-79. Metoda aprobată pentru măsurarea electrică și fotometrică a produselor de iluminat în stare solidă (LM-79-08) este un ghid elaborat pentru măsurarea produselor de iluminat în stare solidă (LED). Recent, termenul LM-79 Test a devenit o parte a dicționarului de iluminare și, în unele cazuri, a fost considerat un program de iluminare de unul singur. Multe programe de iluminat, cum ar fi DLC și Energy Star, se referă la procedurile LM-79 și nu sunt programe de iluminare de sine stătătoare care îndeplinesc cerințele specificate și criteriile de trecere / eșec. Termenul Test LM-79 a fost în general acceptat ca două teste diferite - un test de distribuție a canalului cu un fișier IES și un test de sferă integrat pentru o culoare standard (CCT, CRI, Duv, coordonate de cromaticitate). Prin completare, LM-80 se referă la o metodă de măsurare a deprecierei lumenului a surselor de iluminat în stare solidă, cum ar fi pachetele, modulele și matricile LED. Deci nu există în acest caz „cerința privind LM-79-08” o procedura de testare „sau echivalent”. *„LM-79 este un proces aprobat care măsoară proprietățile electrice și fotometrice ale produselor LED. Acest proces include fluxul luminos, puterea electrică, eficiența, cromaticitatea, precum și difuzia intensității luminoase. Rezultatele tuturor celor cinci măsurători metrice afișate pe eticheta unui produs de iluminat provin din rezultatele testelor bazate pe înregistrarea LM-79.”*

23. Referitor la cerința privind prezentarea de rapoarte care să ateste conformitatea cu regulamentele 2017/1369, 2019/2020, 2019/2015, 2021/340, 2021-341 ale Uniunii Europene

Se solicită prezentarea de rapoarte (nu poate fi acceptată declarația pe propria răspundere în acest sens) care să ateste conformitatea cu: REGULATION (EU) 2017/1369, COMMISSION REGULATION (EU) 2019/2020, COMMISSION DELEGATED REGULATION (EU) 2019/2015, COMMISSION DELEGATED REGULATION (EU) 2021/340, COMMISSION DELEGATED REGULATION (EU) 2021/341.

Autoritatea contractantă face aceleași aprecieri ca și la pct. 16, precizând că, în calitate sa de producător de corpuri LED, contestatorul poate ajusta produsele sale conform cerințelor impuse chiar de el.

Astfel, cerința nu este restrictivă, fiind identificate foarte multe modele ale producătorilor consacrați.

24. Referitor la cerințe privind sursele de alimentare electronice (driver), acestea sunt specifice unui anumit produs (driver produs doar de un anumit producător)

Autoritatea contractantă consideră că, în calitate sa de producător de corpuri LED, contestatorul poate ajusta produsele sale conform cerințelor impuse chiar de el și nu se înțelege critica respectivă, din moment ce și ... S.R.L. folosește drivere PHILIPS și același tip de LED-uri din clasa 5050 LUXEON (companie din grupul PHILIPS).

Se indică un alt producător - Osram, ale cărui drivere le poate folosi contestatorul.

Cerința nu este restrictivă, fiind identificate foarte multe modele ale producătorilor consacrați.

25. Referitor la cerința privind compartimentul optic care nu trebuie să permită deschiderea sa pentru operații de mentenanță, fără utilizarea de scule, se solicită eliminarea cerinței deoarece este considerată restrictivă și de natură să avantajeze anumiți producători/ofertanți. În plus, această mențiune este în totală opoziție cu cerința „Acces facil la compartimentul optic și aparataj”

Accesul la acest compartiment de persoane neautorizate poate provoca electrocutarea. Ca și exemple, cutiile de puncte de aprindere, cutiile de distribuție a energiei sau alte astfel de cutii care conțin echipamente și circuite electrice nu sunt prevăzute cu cleme de deschidere rapidă și facilă, ci doar cu diverse sisteme/chei speciale, închideri securizate sau mai dificil de deschis. Accesul la compartimentul de accesorii ale aparatului de iluminat, unde se regăsesc circuitele electrice, ar trebui obligatoriu să nu fie facil deschiderii de către orice persoană, existând pericol de electrocutare.

Nu se acceptă închideri ale compartimentului accesorii electrice de tip „clemă”. Compartimentul pentru accesorii trebuie să respecte gradul de protecție înșușit de corp, iar modul de prindere în cleme duce de cele mai multe ori la pierderea etanșeității, implicit la pierderea gradului de protecție solicitat.

Pentru compartimentul optic se impune utilizarea de scule/unelte/dispozitive specializate, împiedicându-se astfel intervențiilor

persoanelor neautorizate atât pe stâlp, cât și în eventualitatea în care corpurile fac obiectul înlocuirii în perioada de garanție, având în vedere dotarea cu echipamente programabile a corpurilor de iluminat.

Pentru operațiile de mentenanță nu este necesar accesul în compartimentul accesorii. Mentenanța la un aparat de iluminat cu LED-uri presupune, conform standardelor europene în domeniul iluminatului public, curățarea de praf a compartimentului optic, degajarea crengilor din imediată apropiere a aparatelor de iluminat, îndepărtarea oricăror corpuri străine ce se află pe aparatul de iluminat (cuiburi de păsări, etc).

În calitatea sa de producător de corpuri LED, contestatorul poate ajusta produsele conform cerințelor impuse chiar de acesta.

Prin adresa nr. 55561/2409/C7/02.09.2024, Consiliul a comunicat contestatorului faptul că dosarul achiziției publice poate fi consultat la sediul său la data de 03.09.2024. Contestatorul, prin adresa transmisă prin e-mail și înregistrată la Consiliu cu nr. 56335/04.09.2024, transmite faptul că renunță la cererea de studiu al dosarului achiziției publice, cu mențiunea că va transmite concluzii scrise.

Consiliu constată faptul că, până la data redactării prezentei decizii, din partea contestatorului nu s-au primit concluzii/note scrise.

Din înscrisurile aflate la dosarul cauzei, Consiliul constată următoarea situație de fapt:

În calitate de autoritate contractantă, ... a inițiat o procedură simplificată, organizată în vederea atribuirii contractului de achiziție publică având ca obiect „*Modernizarea sistemului de iluminat public prin creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public în comuna ..., județul ...*”, cod CPV 45310000-3 Lucrări de instalații electrice (Rev.2), prin publicarea în SEAP a anunțului de participare simplificat nr. .../04.07.2024.

Conform anunțului de participare simplificat și a documentației de atribuire, criteriul de atribuire este „cel mai bun raport calitate-preț”, iar valoarea estimată totală a contractului de lucrări este de 1.994.999,85 lei fără TVA.

Analizând conținutul dosarului cauzei, Consiliul constată că ... S.R.L. a transmis recipisa de consemnare nr. 210394037/1, eliberată de CEC BANK S.A. Sucursala ..., din care rezultă consemnarea cauțiunii în valoare de 35.000,00 lei, pe seama și la dispoziția C.N.S.C., corespunzătoare dosarului nr. 2409/2024.

Astfel, Consiliul constată că ... S.R.L. a constituit cauțiunea în cuantumul și în termenul prevăzut la art. 61¹ din Legea nr. 101/2016.

Prin Încheierea nr. 2239/C7/2409/19.07.2024, Consiliul a respins cererea contestatorului de suspendare a procedurii de atribuire până la soluționarea cauzei, ca rămasă fără obiect.

Analizând aspectele în divergență prin raportare la prevederile legale în materia achizițiilor publice, ținând seama de documentele aflate

la dosarul cauzei, inclusiv de cele din dosarul achiziției publice, de susținerile contestatorului, precum și de punctul de vedere asupra contestației, conform art. 18 din Legea nr. 101/2016, Consiliul constată temeinicia, în parte, criticilor aduse de către contestatorul ... S.R.L., motiv pentru care dispune admiterea, în parte, a contestației.

În stabilirea acestei finalități, Consiliul nu va relua susținerile părților având în vedere că acestea se regăsesc în *practica* deciziei, ci va puncta doar faptul că acestea vizează critici legate de modalitatea în care autoritatea contractantă ... a întocmit și elaborat documentația de atribuire, maniera în care s-a procedat fiind considerată de contestator ca fiind excesivă, nelegală și nejustificată, motiv pentru care apreciază că se impune, în principal, modificarea documentației de atribuire în sensul eliminării cerințelor restrictive care limitează în mod nelegal concurența iar, în subsidiar, anularea procedurii de atribuire.

În esență, Consiliul reține că susținerile contestatorului vizează aspectul legat de faptul că atât în Proiectul tehnic de execuție cât și în caietul de sarcini sunt prevăzute cerințele restrictive expuse în cererea pendinte, argumentele fiind expuse pe larg în aceasta.

Preliminar, Consiliul găsește utilă expunerea câtorva elemente din cadrul documentației de atribuire, menite să înlesnească înțelegerea ei, cât și să îi circumstanțieze soluționarea.

În *CAIETUL DE SARCINI NR. 5575 din 02.07.2024* aferent achiziției „*Execuție lucrări pentru realizarea obiectivului de investiții „MODERNIZAREA SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC PRIN CRESTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE A INFRASTRUCTURII DE ILUMINAT PUBLIC IN COMUNA ..., DIN JUDETUL ...*”, proiect finanțat prin AFM în baza contractului de finanțare nr. 319/F/GES/07.12.2023, s-a stipulat

„Investitia presupune eficientizarea consumului de energie electrica, implicit gestionarea inteligenta a energiei electrice in infrastructura de iluminat public.

Având în vedere avantajele corpurilor de iluminat care folosesc tehnologia LED eficientizam consumul de energie, insa trebuie analizata gestionarea inteligenta a consumului de energie si posibilitatea cresterii eficientei energetice prin metode moderne de reglare al fluxului luminotehnic in perioada de functionare a sistemului de iluminat.

Pentru realizarea investitiei s-a propus inlocuirea corpurilor existente cu corpuri noi tip LED cu putere de 30 W pentru strazile secundare si 45 W pentru strazile principale.

Pentru creșterea eficienței energetice, in speta scaderea consumului de energie, se va monta sistem de telegestiune care va avea posibilitatea sa configureze si sa gestioneze sistemul de iluminat prin reglarea fluxului luminos in functie de lumina ambientala sau de programe prestabilite.

Sistemul de telegestiune va avea posibilitatea de a monitoriza consumul de energie si va genera rapoarte care vor ajuta la verificarea economiei de energie produsa, va monitoriza starea echipamentului si parametrii acestuia si

va avea posibilitatea de integrare ulterioara a altor corpuri in aceiasi platforma de operare.

Durata medie de functionare a sistemului de iluminat public este de 4.150 ore. Prin implementarea proiectului se va avea in vedere ca iluminatul public sa functioneze dupa un program prestabilit. In vederea eficientizarii la maxim a sistemului de iluminat se va regla sistemul pentru functionarea la maxim 40% din timp in parametri de 100% din capacitatea fluxului luminos, iar diferenta de 60% din timpul de functionare sistemul va functiona la minim 50% din intensitatea fluxului luminos.

Lucrările de modernizare a sistemului de iluminat public constau în înlocuirea corpurilor de iluminat existente cu corpuri de iluminat cu tehnologie LED, echipate cu drivere inteligente si integrarea corpurilor de iluminat intr-un sistem de telegestiune.

Sistemul de telegestiune al iluminatului asigura alocarea cantitatii exacte de energie la locul necesar si momentul necesar. La fel important, management rețelei de iluminat ofera o monitorizare in timp real a oricarei schimbari petrecute in interiorul rețelei, reducand pierderile si furturile de energie, oferind in acelasi timp optimizari ale scenariilor de mentenanta.

Sistemul de telegestiune foloseste protocoale deschise, putandu-se instala cu usurinta peste rețeaua de iluminat existenta. In acest fel costurile de energie sunt imediat reduse prin folosirea inteligenta a orarelor de Pornire/Oprire, a reducerii intensitatii luminoase a corpurilor de iluminat, precum si a unui management al consumurilor electrice. In acelasi timp, costurile cu mentenanta sistemului se diminueaza printr-o mai buna organizare a interventiilor in teren, precum si prin utilizarea metodelor de mentenanta preventiva, bazata pe rapoartele generate de sistem.

Aplicatia software de management rulează pe un server instalat in cloud sau in Data-center-ul beneficiarului și oferă instrumente avansate de analiza, raportare defectiune, planificarea intretinerii, oferă backup-uri automate și procedurile de recuperare pentru o funcționare în parametrii normali a sistemului.”

Raportat la aspectele sesizate de ... S.R.L., Consiliul constată că susținerile acestuia sunt întemeiate, în soluționarea contestației, având relevanță dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. rr) din Legea nr. 98/2016, conform cărora specificațiile tehnice reprezintă cerințe, prescripții, caracteristici de natură tehnică ce permit fiecărui produs, serviciu sau lucrare să fie descris, în mod obiectiv, într-o manieră corespunzătoare îndeplinirii necesității autorității contractante. Se mai reține că, potrivit art. 20 alin. (10) din H.G. nr. 395/2016: „Caietul de sarcini conține, în mod obligatoriu, specificații tehnice care reprezintă cerințe, prescripții, caracteristici de natură tehnică ce permit fiecărui produs, serviciu sau lucrare să fie descris, în mod obiectiv, astfel încât să corespundă necesității autorității contractante” iar potrivit art. 154 din Legea nr. 98/2016 „Autoritatea contractantă are obligația de a elabora documentația de atribuire care conține toate informațiile necesare pentru a asigura operatorilor economici o informare completă, corectă și precisă cu privire la cerințele achiziției, obiectul contractului și modul de desfășurare a procedurii de atribuire”, întrucât documentația de atribuire

trebuie să conțină toate informațiile necesare operatorilor economici interesați de participarea la procedura de atribuire cu privire la cerințele achiziției și modul de desfășurare a acesteia.

De asemenea, vor fi reținute și prevederile art. 155 alin. (6) din același act normativ conform cărora *specificatiile tehnice trebuie să permită tuturor operatorilor economici accesul egal la procedura de atribuire și nu trebuie să aibă ca efect introducerea unor obstacole nejustificate față de asigurarea unei concurențe efective între operatorii economici, și cele ale art. 156 alin. (2) din lege – cu excepția cazului în care acest lucru este justificat de obiectul contractului, specificațiile tehnice nu precizează un anumit producător, o anumită origine sau un anumit procedeu care caracterizează produsele sau serviciile furnizate de un anumit operator economic și nici nu se referă la mărci, brevete, tipuri, la o origine sau la o producție specifică, care ar avea ca efect favorizarea sau eliminarea anumitor operatori economici sau produse.*

Așadar, modificarea sau cenzurarea caracteristicilor tehnice impuse de autoritatea contractantă poate face obiectul contestării de către operatorii economici interesați în situația încălcării ipotezelor date de cele două temeuri de drept citate mai sus, neexistând însă o prevedere legală care să oblige autoritatea contractantă să accepte produse care nu corespund necesităților sale, Consiliul neputând sancționa autoritatea contractantă pentru exercitarea dreptului său de a nu aduce modificări cerințelor tehnice ori altor prevederi ale documentației, atâta timp cât acestea îi satisfac interesele.

Autoritatea contractantă este singura în măsură să-și stabilească propriile necesități, orice achiziție care nu ar conduce la satisfacerea în mod deplin a nevoilor sale reprezentând o folosire inefficientă a fondurilor. Prin urmare, necesitatea sau oportunitatea achiziționării de produse de o anumită performanță, precum și caracteristicile tehnice impuse pentru acestea, sunt stabilite de fiecare autoritate contractantă în parte, în funcție de necesitățile obiective și prioritățile comunicate de compartimentele din cadrul său, relevante în acest caz fiind dispozițiile art. 3 din HG nr. 395/2016.

Pe de altă parte, trebuie subliniat că drepturile autorităților contractante la care s-a făcut referire mai sus trebuie exercitate cu bună credință, iar nu cu scopul de a limita sau restricționa accesul la procedură, de natură a restrânge concurența între agenții economici, întrucât s-ar aduce atingere principiilor care stau la baza atribuirii contractului de achiziție publică – nediscriminarea și tratamentul egal, art. 50 din Legea nr. 98/2016, impunând la alin. (1) ca *Autoritățile contractante nu vor concepe sau structura achizițiile ori elemente ale acestora cu scopul exceptării acestora de la aplicarea dispozițiilor prezentei legi ori al restrângerii artificiale a concurenței iar la alin. (2) specificând că În sensul alin. (1), se consideră că există o restrângere artificială a concurenței în cazul în care achiziția ori elemente ale acesteia sunt concepute sau structurate cu*

scopul de a favoriza ori dezavantaja în mod nejustificat anumiți operatori economici”.

Raportat la aspectele sesizate de ... S.R.L., Consiliul reține următoarele:

- critica ce vizează cerințele restrictive expuse în *Proiectul tehnic de execuție* prin care se solicită funcționarea la *fluctuații de tensiune 85...305 Vca* – contestatorul solicitând eliminarea acestor cerințe restrictive, pentru considerentele expuse pe larg în practica deciziei, solicitând modificarea documentației în sensul de a se prevedea acceptarea funcționării aparatelor de iluminat la o tensiune de $230V_{ca} \pm 10\%$.

Se invocă, în susținere, faptul că, în România serviciul de distribuție a energiei electrice este reglementat de către ANRE, iar calitatea energiei este reglementată prin Standardul de performanță pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, emis de ANRE prin ORDINUL nr. 11/30.03.2016.

În soluționare, Consiliul reține că Ordinul invocat a fost abrogat și înlocuit prin Ordinul nr. 46/2021, conform cu care art. 25 alin. (2) *Începând cu data de 1.01.2022, în PD, la JT, în condiții normale de exploatare, excluzând întreruperile, pe durata oricărui interval de timp de o săptămână, 95% din valorile efective, mediate pe o durată de 10 minute, ale tensiunii de alimentare, nu trebuie să aibă o abatere mai mare de $+5\%/-10\%$ din tensiunea nominală. De asemenea, pe durata oricărui interval de timp de o săptămână, 100% din valorile efective, mediate pe o durată de 10 minute, nu trebuie să aibă o abatere mai mare de $+10\%/-15\%$ din tensiunea nominală.*

Se mai reține că standardul european SR EN 50160/2011 precizează limitele sau valorile caracteristicilor de tensiune care pot fi atinse în fiecare punct de furnizare a energiei electrice din rețeaua de distribuție din Europa, inclusiv România: $U_n = 230V_{ca} \pm 10\%$ (în plaja 207-253 Vca).

Raportat la susținerile autorității contractante, Consiliul reține că, potrivit Ordinului ANRE menționat anterior, la Capitolul I *Dispoziții generale*, art. 3 alin. (2) se arată „Standardul se aplică și în relațiile dintre operatorii de distribuție și titularii cererilor de racordare la rețea”, astfel că de la rețeaua de distribuție trebuie să se livreze o tensiune $U_n = 230V_{ca} \pm 10\%$ (în plaja 207-253 Vca) către consumator, drept care nu este nevoie de o cerință ca lămpile să suporte tensiuni mai mici de 207Vca.

Având în vedere că aparatele de iluminat produse în UE și/sau pentru utilizarea în UE sunt produse la standardele menționate, solicitarea altor tensiuni de funcționare din punct de vedere tehnic apare abuzivă și nejustificată, criticile contestatorului dovedindu-se întemeiate.

Pe cale de consecință, Consiliul va obliga autoritatea contractantă la modificarea cerinței în analiză, în acord cu prevederile legale în domeniu.

- critica referitoare la cerința restrictivă de la pag. 33/130 din *Proiectul tehnic de execuție* privind dimensiunile impuse, respectiv o

specificație tehnică-constructivă, contrar prevederilor Legii nr. 98/2016, urmează a fi respinsă, ca nefondată.

Pentru soluționarea acestei critici, se indică un extras relevant din cuprinsul Proiectului tehnic de execuție, pag. 33/130, cu mențiunea că se solicită *eliminarea* cerinței privind *dimensiunile corpurilor de iluminat* ce se regăsesc și în afara acestui extras de la pct. i și de la pag. 68/130 (*Pentru aspectul estetic al iluminatului publice precum și facilitarea intervențiilor de ordin tehnic se solicită punerea la dispoziția beneficiarului a unui singur corp de iluminat disponibil în diferite clase de mărimi cu puteri cuprinse între 30W și 240W (tip 1: max. 525x230x112mm, tip 2: max.755x320x130mm, tip 3: max. 900x385x170mm).*

Raportat la cele redade, se constată că prin cele prevăzute în documentație nu se impun dimensiuni fixe, ci doar a unei limite superioare, formulare care nu contravine rigorilor legiuitorului.

Pretinsul caracter restrictiv ar fi putut fi susținut în situația în care contestatorul ar fi probat că în această limită maximă se poate încadra exclusiv un singur produs. Or, o asemenea probă nu a fost administrată, cum, de altfel, în susținerea criticii, nici nu sunt aduse astfel de argumente, motiv pentru care nu se impune eliminarea/modificarea cerinței, ci respingerea criticii.

- critica referitoare la eliminarea cerinței referitoare la *dispersorul de sticlă* de minim 8mm, vizavi de care contestatorul subliniază caracterul restrictiv prin trimitere la o serie de producători consacrați pe piața europeană, care, după cum se arată, ar folosi dispersor din sticlă cu grosimi mai mici decât cea prevăzută de autoritate, va fi admisă.

În soluționare, Consiliul achiesează interpretării contestatorului în sensul că atât timp cât este îndeplinită cerința privind indicele de protecție IK10 solicitat, grosimea dispersorului din sticlă nu mai prezintă relevanță.

Ținând seama de faptul că autoritatea contractantă nu a argumentat motivul care a determinat-o să impună dimensiunea minimă cerută, ci a făcut trimitere la rolul de *protecție și etanșeitate* a aparatului, care va asigura rezistența la șoc minim solicitată de proiectantul URBIO de IK 10, se are în vedere că grosimea fixă de 8 mm a dispersorului este restrictivă, urmând a fi înlăturată, critica fiind admisă.

- critica referitoare la cerința privind *compartimentul accesorii electrice*, prin care s-a prevăzut că nu trebuie să fie permisă deschiderea acestuia pentru operații de mentenanță, *va fi respinsă* în condițiile în care Consiliul constată că această cerință este justificată, prevederea „*Compartimentul accesorii electrice nu trebuie să permită deschiderea sa pentru operații de mentenanță fără utilizarea de scule (pentru împiedicarea intervențiilor persoanelor neautorizate)*”, fiind clară și fără ambiguități, înțelesul cerinței impunându-se a fi analizat în întregime, și anume că

respectivul compartiment nu trebuie să permită deschiderea sa pentru operații de mentenanță *fără utilizarea de scule*, iar nu doar că nu trebuie să permită deschiderea sa pentru operații de mentenanță, cum eronat susține contestatorul.

- critica referitoare la cerința privind închiderea compartimentului accesorii electrice care să nu se facă *cu cleme, ci doar cu șuruburi* – se va admite de către Consiliu, în condițiile în care se constată caracterul restrictiv al acesteia.

Astfel, vizavi de specificația „Nu se acceptă închideri ale compartimentului accesorii electrice de tip „clema”. Compartimentul accesorii electrice va fi închis cu șuruburi de înaltă rezistență cu garnitură de etanșeizare la apa realizată din silicon”, susținerea contestatorului privind caracterul restrictiv și de natură să avantajeze anumiți producători/ofertanți, precum și necorelarea acesteia cu o altă cerință prin care se impune acces facil la compartimentul optic și aparataj, se constată întemeiată în condițiile în care ... S.R.L. a făcut dovada că există pe piață mai mulți producători de aparate de iluminat care folosesc sistem de închidere/deschidere fără unelte, care ar deveni necesare pentru desfacerea șuruburilor, și care permit un acces ușor asupra aparatului de iluminat în cazul intervențiilor de mentenanță sau service.

Or, raportat la *scopul* cerinței, și anume acela de a *restricționa accesul* la acest compartiment al persoanelor neautorizate pentru a preveni electrocutarea, se are în vedere că respectiva cerință nu reprezintă un criteriu de performanță, achizitoarea neaducând argumente în susținerea cerinței impuse iar uzual, această cerință fiind una de natura unui obstacol nejustificat în calea concurenței, în dezacord cu dispozițiile art. 155 alin. 6 din Legea nr.98/2016, citat mai sus, motiv pentru care va fi eliminată.

- critica ce vizează cerința privind compartimentul accesorii electrice care să nu fie prevăzut cu dispozitiv pentru menținerea capacului în poziția „Deschis” – se va admite iar cerința eliminată, în condițiile în care autoritatea invocă aspecte ce țin de accesul neautorizat, Consiliul achiesând încă la interpretării contestatorului, în sensul că specificația tehnică în discuție este una restrictivă, ea nefăcând referire la o caracteristică de performanță.

Susținerile autorității privind pierderea etanșeității și, implicit, a gradului de protecție solicitat, nu pot fi primite în condițiile în care, pentru înlăturarea acestor temeri, achizitoarea având posibilitatea să prevadă cerințe specifice care să acopere acest aspect, ele nefiind suficiente, însă, pentru justificarea cerinței analizate.

- critica ce vizează cerința „Compartimentul accesorii electrice nu trebuie să permită deschiderea sa pentru operații de mentenanță *fără utilizarea de scule* (pentru împiedicarea intervențiilor persoanelor neautorizate)” va fi corelată cu analiza efectuată în referire la cerința

privind închiderea compartimentului accesorii electrice care să nu se facă cu cleme, ci doar cu șuruburi, Consiliul urmând a pune aceleași concluzii, și anume de admitere a criticilor contestatorului privind eliminarea acesteia.

- critica ce vizează cerința privind *alimentarea plăcii LED care să nu fie făcută prin conectori rapizi* – se va admite și se va elimina cerința, în condițiile în care autoritatea contractantă nu prezintă argumente referitoare la utilizarea conectorilor rapizi pentru alimentarea plăcii LED, ci argumente privind consecințele utilizării LED-urilor.

În soluționare, Consiliul are în vedere jurisprudența invocată în cauză, fiind relevat a se puncta că indicarea unor specificații tehnice particulare, prin excluderea aparatelor ce îndeplinesc același scop adoptând o altă soluție tehnică decât cea menționată în documentație, în condițiile în care alegerea unei anumite caracteristici nu este justificată temeinic (*spre exemplu*), justificând compatibilitatea cu anumite sisteme ce se află deja în exploatarea autorității contractante, pentru a evita anumite conflicte de natură tehnică ori pentru a evita costuri suplimentare constituie o încălcarea a dispozițiilor legale (*Decizia nr. 411/2022 emisă de Curtea de Apel ... prin care s-a menținut decizia CNSC nr. 951/C8/813/06.05.2022*). Aceeași instanță a mai arătat și că nu trebuie ignorat faptul că „(...)același scop poate fi atins și prin folosirea altor aparate/echipamente/soluții tehnice, nefiind absolut necesară utilizarea celor cu specificațiile restrictive inserate în documentația de atribuire, rațiuni care își găsesc aplicabilitatea și în cazul de față”.

Cum justificările autorității în menținerea cerinței criticate nu sunt suficiente pentru eliminarea din competiție a produselor cu conectori rapizi, cerința analizată se impune a fi eliminată.

- critica referitoare la cerința restrictivă privind numărul de LED-uri și lentila: maxim 36 LED-uri și modul 2x3 (pentru corpuri de 30W), maxim 48 LED-uri și modul 2x4 (pentru corpuri de 45W), se vor folosi maxim 6 module LED, se va respinge, ca nefondată, în condițiile în care ... S.R.L. nu aduce argumente de natură a justifica presupusul caracter restrictiv invocat, ci rezumându-se la simple afirmații în susținere.

Or, în condițiile în care contestatorul nu arată, de exemplu, că numărul stabilit la nivel maximal de autoritatea contractantă ar putea fi îndeplinit doar de un singur producător, sau că pe piață există produse care depășesc limitele impuse, dar satisfac, în mod corespunzător, necesitatea autorității, constatând totodată că nu sunt impuse valori fixe, Consiliul respinge solicitarea ... S.R.L. de eliminare a cerinței analizate.

- critica legată de cerința restrictivă privind managementul termic care se va realiza prin utilizare de striatii sau decupaje pe exteriorul aparatului, se admite impunându-se remedierea acesteia.

În soluționare, se observă că această cerință este justificată de autoritatea contractantă de necesitatea eliminării căldurii produsă de

componentele electronice. Însă, acest deziderat este atins și de aparatele care asigură managementul termic *fără striații sau decupaje*.

Cu alte cuvinte, în cazul prezentei proceduri de atribuire, autoritatea contractantă a utilizat pentru descrierea modalității de răcire a componentelor electronice sintagma „*management termic*” și a impus ca răcirea să se realizeze *fără utilizarea de striații sau decupaje pe exteriorul aparatului*, excluzând astfel din procedură produsele care realizează în mod corespunzător managementul termic pentru simplul motiv că au decupaje sau striații.

Fiind considerată întemeiată critica autoarei contestației sub acest aspect, Consiliul va obliga autoritatea contractantă la remedierea cerinței astfel încât să nu mai reprezinte o piedică în ofertare.

- critica legată de cerința prin care s-a specificat că nu se acceptă *conector tip baionetă* în interiorul *compartimentului accesorii electrice*. Se vor folosi doar conectori cu eliberare rapidă cu grad înaltă de protecție, se va admite în condițiile în care Consiliul constată că această cerință nu este una de *performanță sau funcțională* a aparatelor de iluminat, ci reprezintă descrieri ale unor caracteristici constructive ale aparatelor pe care le vrea achiziționate autoritatea.

Or, specificațiile tehnice au rolul de a descrie *obiectiv* necesitatea urmărită a fi satisfăcută prin prezenta achiziție, fără alte detalii care afectează concurența, în speță protecția personalului care asigură mentenanța putând fi asigurată și prin alte soluții constructive, ipoteza că aparatele care utilizează alt tip de conectori nu ar fi sigure, din acest punct de vedere, neputând fi primită iar explicațiile autorității referitoare la procedura de curățare a aparatului apar insuficiente pentru menținerea cerinței, motiv pentru care Consiliul dispune obligarea autorității contractante la reformularea cerinței, astfel încât să nu mai reprezinte o piedică în ofertare.

- critica ce vizează cerința privind prezentarea de rapoarte care să ateste conformitatea cu regulamentele 2017/1369, 2019/2020, 2019/2015, 2021/340, 2021-341 ale Uniunii Europene, a cărei eliminare se solicită de către ... S.R.L., se va admisă, cu consecința modificării cerinței. În susținere, contestatorul arată că regulamentele enumerate stabilesc cadrul de punere în aplicare a anumitor directive, fiind aplicate statelor membre, și nu aparatelor de iluminat.

Raportat la argumentele contestatorului, Consiliul are în vedere următoarele:

- REGULAMENTUL (UE) 2017/1369 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 4 iulie 2017 de stabilire a unui cadru pentru etichetarea energetică și de abrogare a Directivei 2010/30/UE stabilește următoarele: *Art. 1 (1) Prezentul regulament instituie un cadru care se aplică produselor cu impact energetic (denumite în continuare „produse”) introduse pe piață sau puse în funcțiune. Acesta asigură etichetarea produselor respective și furnizarea unor informații standard privind eficiența lor*

energetică, consumul de energie și de alte resurse prin utilizarea acestora și informații suplimentare privind produsele, permițând astfel clienților să aleagă produse mai eficiente pentru reducerea consumului lor de energie.

- REGULAMENTUL (UE) 2019/2020 AL COMISIEI din 1 octombrie 2019 are ca obiect stabilirea a cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile surselor de lumină și dispozitivelor de comandă separate în temeiul Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 244/2009, (CE) nr. 245/2009 și (UE) nr. 1194/2012 ale Comisiei.

- REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2019/2015 AL COMISIEI din 11 martie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2017/1369 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește etichetarea energetică a surselor de lumină și de abrogare a Regulamentului delegat (UE) nr. 874/2012 al Comisiei.

- REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2021/340 AL COMISIEI din 17 decembrie 2020 de modificare a Regulamentelor delegate (UE) 2019/2013, (UE) 2019/2014, (UE) 2019/2015, (UE) 2019/2016, (UE) 2019/2017 și (UE) 2019/2018 în ceea ce privește cerințele de etichetare energetică pentru afișajele electronice, mașinile de spălat rufe de uz casnic și mașinile de spălat și uscat rufe de uz casnic, sursele de lumină, aparatele frigorifice, mașinile de spălat vase de uz casnic și aparatele frigorifice cu funcție de vânzare directă.

- REGULAMENTUL (UE) 2021/341 AL COMISIEI din 23 februarie 2021 de modificare a Regulamentelor (UE) 2019/424, (UE) 2019/1781, (UE) 2019/2019, (UE) 2019/2020, (UE) 2019/2021, (UE) 2019/2022, (UE) 2019/2023 și (UE) 2019/2024 în ceea ce privește cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile serverelor și produselor pentru stocarea datelor, motoarelor electrice și variatoarelor de viteză, aparatelor frigorifice, surselor de lumină și dispozitivelor de comandă separate, afișajelor electronice, mașinilor de spălat vase de uz casnic, mașinilor de spălat rufe de uz casnic și mașinilor de spălat și uscat rufe de uz casnic, precum și aparatelor frigorifice cu funcție de vânzare directă.

Din cele redate anterior, se poate constata că aceste regulamente au relevanță în domeniul pentru care se desfășoară procedura, achizițoarea susținând că regulamentele se aplică producătorilor și revânzătorilor, iar nu produselor în sine. Pentru conformitatea aparatelor cu standardele aplicabile acestora, documentația a prevăzut cerințe distincte, rezultând, totodată, că autoritatea nu dorește să accepte o *declarație pe propria răspundere* care să ateste conformitatea cu aceste regulamente, fără, însă, să explice de ce un asemenea document ar fi insuficient.

Or, nu se poate considera că regulamentele enumerate nu ar avea legătură cu obiectul procedurii de achiziție, însă, apare suficientă, în această etapă de ofertare, prezentarea unei declarații pe proprie

răspundere, astfel încât susținerile contestatorului sunt întemeiate, motiv pentru care critica va fi admisă iar achizitoarea obligată la remedierea cerinței.

- critica ce vizează cerințele privind *sursele de alimentare electronice (driver)*, vizavi de care ... S.R.L. solicită eliminarea acestora, întrucât sunt specifice unui produs specific, depunând în acest sens fișa tehnică a producătorului Philips, va fi admisă de către Consiliu.

Cu toate că autoritatea se apară invocând faptul că ... S.R.L., în calitate de producător de corpuri de iluminat, își poate configura produsele conform solicitărilor sale, susținând totodată că există mai mulți producători care au în portofoliu drivere cu aceleași specificații tehnice, indicând firma OSRAM, se are în vedere că aceste apărări ale autorității nu conțin și *justificări* ale *necesității* impunerii cerințelor criticate, și, mai mult, confirmă, implicit susținerile contestatorului privind copierea respectivelor specificații după cele ale unui anumit producător, aspect contrar dispozițiilor art. 155 alin. (6) din Legea nr. 98/2016, motiv pentru care se admite critica și se impune reformularea cerințelor, astfel încât să nu mai reprezinte o piedică în ofertare.

- cerința referitoare la sursele LED (modul LED), specifice unui produs specific (LED produs doar de un anumit producător), se va admite, considerentele avute în vedere, în susținerea concluziei, fiind aceleași ca în precedent, constatându-se că autoritatea, prin punctul de vedere, nu combate susținerilor contestatorului.

Susținerea conform căreia ... este producător, calitate în care ar putea să-și ajusteze produsele, sau că el însuși ar folosi tipul de surse (modul LED) indicat, nu este suficient pentru înlăturarea caracterului restrictiv al cerinței, în stabilirea căreia autoritatea contractantă trebuie să țină seama de rigorile art. 155 alin. (6) din Legea nr. 98/2016, motiv pentru care se admite critica iar achizitoarea va fi obligată să reformuleze cerința, astfel încât să nu mai reprezinte o piedică în ofertare.

- critica ce vizează cerințele prin care au fost solicitate anumite categorii de specialiști.

Un prim aspect are în vedere solicitarea prezentării de atestate ANRE min. IIIB, solicitare considerată de contestator ca fiind excesivă, atestatele cerute fiind superioare celor necesare demontării/montării aparatelor de iluminat și sistemul de telegestiune, IIB fiind acoperitor.

În punctul de vedere, autoritatea înțelege să reia cerințele privind personalul cerut și rolul acestuia, fără însă să justifice de ce doar atestarea ANRE min. IIIB este utilă în execuția contractului.

Consiliul reține relevanța în cauză a dispozițiilor Ordinului nr. 66/10.05.2023 privind aprobarea Regulamentului pentru autorizarea electricienilor în domeniul instalațiilor electrice, respectiv a verficatorilor de proiecte și a experților tehnici de calitate și extrajudiciari în domeniul

instalațiilor electrice tehnologice, emis de președintele ANRE, conform cu care:

Art. 8 „(1) *Electricienii autorizați pentru proiectarea/executarea/verificarea de instalații electrice pot avea, după caz, gradele de autorizare: I, II, III și IV.*

(2) *Pentru fiecare dintre gradele II, III și IV sunt definite două tipuri de autorizări:*

a) *autorizare de tip A, pentru proiectare de instalații electrice;*

b) *autorizare de tip B, pentru executare de instalații electrice.”*

Art. 9. – „*Autorizările prevăzute la art. 8 confirmă, în funcție de tip și grad, următoarele competențe: (...)*

c) *gradul IIB, pentru executare de instalații electrice cu orice putere instalată tehnic realizabilă și la o tensiune nominală mai mică de 1 kV; (...)*

e) *gradul IIIB, pentru executare de instalații electrice cu orice putere instalată tehnic realizabilă și la o tensiune nominală maximă de 20 kV; (...).”*

Se are în vedere că, raportat la „obiectul” achiziției, a cărei descriere se regăsește în proiect și în caietul de sarcini, pentru lucrările supuse achiziției este suficientă atestarea ANRE tip IIB care oferă competențe pentru executare instalații electrice cu orice putere instalată tehnic realizabilă și la o tensiune nominală mai mică de 1 kV, în care se încadrează valorile indicate de proiectant.

Mai mult, achizitoarea nu a oferit nicio explicație privind necesitatea obiectivă ca managerul de proiect sau șeful de șantier să dețină atestare ANRE tip IIIB, motiv pentru care Consiliul admite critica, cu consecința modificării cerinței cu privire la atestarea ANRE în acord cu prevederile legale.

Tot cu referire la personalul de specialitate solicitat, contestatorul arată că se cere un Inginer Calculatoare și tehnologia informației cu studii universitare de master în domeniul Inginerie Energetică și un Tehnician sisteme telecomunicațiilor și control acces, în opinia sa, fiind suficient un singur inginer pentru a acoperi sarcinile și responsabilitățile solicitate.

În soluționare, Consiliul constată că rolurile celor doi experți nu sunt identice, în timp ce primul coordonează direct *activitatea de construire, parametrizare și exploatare a sistemelor electrice*, cel de-al doilea controlează *funcționarea tehnică a echipamentelor pentru transmiterea de semnale de telecomunicații terestre sau aeriene*, context în care, simpla apreciere a contestatorului că este de ajuns un singur expert apare insuficientă pentru modificarea cerinței, astfel că va fi respinsă această critică.

În privința cerinței ca inginerul calculatoare și tehnologia informației să aibă studii universitare de master în domeniul Inginerie Energetică, sens în care, în acord cu dispozițiile art. 178 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, se reține că autoritatea contractantă are dreptul de a stabili prin documentele achiziției cerințe privind capacitatea tehnică și

profesională care sunt necesare și adecvate pentru a se asigura că operatorii economici dețin resursele umane și tehnice și experiența necesare pentru a executa contractul de achiziție publică/acordul-cadru la un standard de calitate corespunzător.

Solicitarea din documentație este restrictivă, absolvirea studiilor universitare de master fiind o cerință menită să restricționeze participarea la procedura de atribuire, deoarece nu oferă vreun avantaj sau folos practic, așa cum arată și contestatorul, calificarea studii superioare absolvite cu diplomă de licență în domeniul Inginerie energetică fiind suficientă.

Trimiterile autorității contractante la domeniile de specialitate aferente studiilor de masterat nu sunt apte să conducă la o altă soluție, având în vedere că, în cadrul acestora nu se studiază materii noi, ci doar asigură aprofundarea în domeniul studiilor de licență, în cazul de față, domeniul inginerie energetică, motiv pentru care Consiliul va admite critica formulată și va dispune modificarea cerinței.

-critica legată de fișele tehnice se va admite în condițiile în care, într-adevăr, respectivele documente au fost impuse a se regăsi în conținutul propunerii financiare.

Astfel, se reține că prin caietul de sarcini a fost solicitat ca *propunerea financiară* să cuprindă următoarele:

- „1. formularul de ofertă (formularul nr. 4); lipsa formularului de ofertă reprezintă lipsa ofertei, respectiv lipsa actului juridic de angajare în contract;*
- 2. centralizatorul cu lucrările executate de asociați, subcontractanți;*
- 3. centralizatorul cheltuielilor pe obiectiv (formularul F1);*
- 4. centralizatorul cheltuielilor pe categorii de lucrări, pe obiecte (formularul F2);*
- 5. listele cu cantitățile de lucrări, pe categorii de lucrări (formularul F3);*
- 6. listele cu cantitățile de utilaje și echipamente tehnologice, inclusiv dotări (formularul F4);*
- 7. fișele tehnice ale utilajelor și echipamentelor tehnologice inclusiv dotări (formularul F5).”*

Or, este corectă și justă susținerea contestatorului conform căreia *„Fișele tehnice ale utilajelor se impun a fi prezentate **la nivelul propunerii tehnice**, întrucât aceasta este etapa în care se verifică și se evaluează corespondența specificațiilor tehnice raportat la prevederile documentației de atribuire”,* motiv pentru care Consiliul admite critica și obligă autoritatea contractantă la remedierea cerinței astfel încât să nu mai reprezinte o piedică în ofertare.

În considerarea aspectelor de fapt și de drept anterior evocate, în temeiul art. 26 alin. (2) și (5) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea

Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, Consiliul admite, în parte, contestația formulată de ... S.R.L., în contradictoriu cu

Obligă autoritatea contractantă ... la modificarea documentației de atribuire, conform indicațiilor exprese expuse în motivarea deciziei, precum și la publicarea în SEAP a măsurilor corective intervenite, în termen de 10 zile de la data primirii prezentei decizii, și la stabilirea unei noi date limită de depunere a ofertelor, în acord cu dispozițiile art. 153 din Legea nr. 98/2016.

Respinge, ca nefondată, solicitarea subsidiară de anulare a procedurii.

În ceea ce privește cererea contestatorului de obligare a autorității contractante la plata sumei de 7.735 lei reprezentând cheltuieli de judecată (onorariu avocațial), Consiliul o va admite, în parte, pentru următoarele motive:

Codul de procedură civilă stipulează următoarele:

- Art. 451:

„(1) Cheltuielile de judecată constau în taxele judiciare de timbru și timbrul judiciar, onorariile avocaților, ale experților și ale specialiștilor numiți în condițiile art. 330 alin. (3), sumele cuvenite martorilor pentru deplasare și pierderile cauzate de necesitatea prezenței la proces, cheltuielile de transport și, dacă este cazul, de cazare, precum și orice alte cheltuieli necesare pentru buna desfășurare a procesului.

(2) Instanța poate, chiar și din oficiu, să reducă motivat partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților, atunci când acesta este vădit disproporționat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat, ținând seama și de circumstanțele cauzei. Măsura luată de instanță nu va avea niciun efect asupra raporturilor dintre avocat și clientul său.

(3) Dispozițiile alin. (2) se aplică în mod corespunzător la plata experților judiciari și a specialiștilor numiți în condițiile art. 330 alin. (3).

(4) Nu vor putea fi însă micșorate cheltuielile de judecată având ca obiect plata taxei judiciare de timbru și a timbrului judiciar, precum și plata sumelor cuvenite martorilor potrivit alin. (1)”;

- Art. 452:

„Partea care pretinde cheltuieli de judecată trebuie să facă, în condițiile legii, dovada existenței și întinderii lor, cel mai târziu la data închiderii dezbaterilor asupra fondului cauzei”;

- Art. 453:

„(1) Partea care pierde procesul va fi obligată, la cererea părții care a câștigat, să îi plătească acesteia cheltuieli de judecată.

(2) Când cererea a fost admisă numai în parte, judecătorii vor stabili măsura în care fiecare dintre părți poate fi obligată la plata cheltuielilor de judecată. Dacă este cazul, judecătorii vor putea dispune compensarea cheltuielilor de judecată”.

Având în vedere dispozițiile anterior menționate, se constată că fundamentul răspunderii pentru plata cheltuielilor de judecată este culpa procesuală a părții.

În speță, Consiliul reține culpa procesuală a autorității contractante în intentarea acțiunii de către contestatoarea ... S.R.L., motiv pentru care Consiliul apreciază că, în speță, se impune obligarea autorității contractante la plata unor cheltuieli de judecată reprezentând onorariu avocat.

Cheltuielile reclamate de contestatoare sunt în sumă de 7.735 lei și reprezintă *„Onorariu avocat – contract de asistență juridică nr. 2902556 din 07.07.2023. Dosar CNSC nr. 2409/C7/2024, consultanță juridică/redactare/reprezentare/studiu dosar/formulare concluzii”*, prestate de ... – CABINET DE AVOCAT, dovedite cu factura seria SD0118/26.08.2024 și achitate prin intermediul ... BANK la data de 28.08.2024.

Analizând temeinicia pretențiilor contestatorului, referitor la quantumul cheltuielilor de judecată solicitate, reprezentând onorariu avocat, Consiliul apreciază că se impune reducerea onorariului de avocat la suma de 3.000 lei, din următoarele considerente:

Având în vedere faptul că procedura de soluționare este o procedură scrisă, potrivit art. 21 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, facultativă și gratuită potrivit art. 24 alin. (4) din Constituția României și având în vedere faptul că, în speță, nu s-au dispus audieri sau depunerea de concluzii orale, Consiliul apreciază că suma solicitată de contestatoare este excesivă. Cheltuielile de judecată cuprind orice cheltuieli pe care partea care a câștigat procesul va dovedi că le-a făcut, cum sunt onorariile de avocat, costul dactilografierii actelor depuse la dosar etc., dar numai cele strict necesare pentru buna desfășurare a soluționării prezentei contestații.

Potrivit prevederilor art. 68 din Legea nr. 101/2016 coroborat cu art. 451 alin. (2) din Codul de procedură civilă și, ținând seama de serviciile prestate de ... – CABINET DE AVOCAT, Consiliul, analizând prin prisma dispozițiilor art. 451 alin. (2) din Codul de procedură, cererea de plată a sumei de 7.735 lei, reprezentând onorariu avocat suportat de contestator cu ocazia soluționării contestației sale la CNSC, apreciază că respectiva sumă trebuie redusă.

Astfel, având în vedere faptul că, așa cum s-a reținut prin considerente, unele critici ale contestatoarei s-au dovedit a fi nefondate, în temeiul art. 451 alin. (2) din Codul de procedură civilă (*„Instanța poate, chiar și din oficiu, să reducă motivat partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților, atunci când acesta este vădit disproportionat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat, ținând seama și de circumstanțele cauzei. Măsura luată de instanță nu va avea niciun efect asupra raporturilor dintre avocat și clientul său”*), cererea contestatoarei de obligare a autorității contractante la plata cheltuielilor ocazionate cu soluționarea prezentei contestații, va fi admisă, în parte.

În acest sens, în temeiul prevederilor legale enumerate anterior, va obliga autoritatea contractantă la plata către contestatoare a sumei de 3.000 lei și va respinge cererea contestatoarei de obligare a autorității contractante la plata sumei de 4.735 lei reprezentând cheltuieli disproporționate (conform dispozițiilor legale citate anterior).

Consiliul va da eficiență dispozițiilor art. 451 alin. (2) Cod procedură civilă, coroborat cu art. 68 din Legea nr. 101/2016, în sensul că va reduce onorariul de avocat, considerând că prin aceasta nu se intervine în convenția încheiată de contestatoare, în calitate de client, și avocatul ei, pentru că în acest fel ar fi încălcate dispozițiile art. 1270 Cod civil.

De asemenea, se apreciază că nu se aduce atingere nici dispozițiilor Legii nr. 51/1995, potrivit cărora avocații sunt liberi ca prin înțelegere cu clienții lor să stabilească onorarii, întrucât Consiliul nu face altceva decât să stabilească, în cadrul raportului juridic procesual civil, cheltuielile de judecată, astfel că, prin aplicarea dispozițiilor art. 68 din Legea nr. 101/2016 raportat la art. 451 alin. (2) Cod procedură civilă, Consiliul nu cenzurează contractul de asistență juridică, ci doar stabilește în mod corespunzător cuantumul cheltuielilor de judecată, în raport de criticile admise.

Pentru aceste considerente, Consiliul apreciază că reducerea onorariului de la 7.735 lei, la suma de 3.000 lei, este în concordanță cu munca depusă de avocat, complexitatea cauzei și numărul criticilor admise. În condițiile art. 451 Cod procedură civilă, contestatorul este îndreptățit să solicite cheltuielile de judecată, respectiv onorariu de avocat, care însă poate fi diminuat de către Consiliul, în condițiile legale menționate anterior.

Dispoziția art. 451 Cod procedură civilă este în concordanță și cu jurisprudența CEDO conform căreia un reclamant poate obține rambursarea cheltuielilor sale de judecată în măsura în care li s-au stabilit realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil.

În soluționarea acestui aspect, Consiliul reține Decizia ICCJ nr. 3/2020 prin care s-au statuat următoarele: *„În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 488 alin. (1) din Codul de procedură civilă, motivul de recurs prin care se critică modalitatea în care instanța de fond s-a pronunțat, în raport cu prevederile art. 451 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra proporționalității cheltuielilor de judecată reprezentând onorariul avocaților, solicitate de partea care a câștigat procesul, nu se încadrează în motivele de casare prevăzute de art. 488 alin. (1) din Codul de procedură civilă”*.

În consecință, în temeiul art. 26 alin. (9) din Legea nr. 101/2016, Consiliul va admite, în parte, capătul de cerere formulat de contestatorul ... S.R.L. cu privire la obligarea autorității contractante la plata cheltuielilor ocazionate de soluționarea contestațiilor, va obliga autoritatea contractantă la plata către contestator a sumei de 3.000 lei

cu titlu de cheltuieli ocazionate de soluționarea contestației și va respinge cererea contestatorului de obligare a autorității contractante la plata sumei de 4.735 lei reprezentând cheltuieli disproporționate, pentru considerentele expuse în motivarea deciziei.

Pentru aceste motive,
în baza legii și a mijloacelor de probă aflate la dosar,

CONSILIUL DECIDE:

Admite, în parte, contestația formulată de către ... S.R.L., cu sediul în ..., reprezentată convențional prin Cabinet Avocat ..., cu sediul ales pentru comunicarea actelor de procedură în ..., în contradictoriu cu ..., cu sediul în....

Obligă autoritatea contractantă ... la modificarea documentației de atribuire, conform indicațiilor exprese expuse în motivarea deciziei, precum și la publicarea în SEAP a măsurilor corective intervenite, în termen de 10 zile de la data primirii prezentei decizii, și la stabilirea unei noi date limită de depunere a ofertelor, în acord cu dispozițiile art. 153 din Legea nr. 98/2016.

Respinge, ca nefondată, solicitarea subsidiară de anulare a procedurii.

Admite, în parte, capătul de cerere formulat de ... S.R.L. cu privire la obligarea autorității contractante ... la plata cheltuielilor ocazionate de soluționarea contestației.

Obligă autoritatea contractantă ... la plata către ... S.R.L. a sumei de 3.000 lei cu titlu de cheltuieli ocazionate de soluționarea contestației și respinge cererea contestatoarei de obligare a autorității contractante la plata sumei de 4.735 lei reprezentând cheltuieli disproporționate, pentru considerentele expuse în motivarea deciziei.

Prezenta decizie este obligatorie pentru părți.

Împotriva prezentei decizii se poate formula plângere, în termen de 10 zile de la comunicare pentru părțile cauzei, respectiv de la data luării la cunoștință de către alte persoane vătămate.

PREȘEDINTE,

...

MEMBRU,

...

MEMBRU,

...

Redactat în 4 (patru) exemplare originale, conține 40 (patruzeci) pagini